

MAGYAR L

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA
VII., Erzsébet-körút 9—11. BUDAPEST

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodica — Tri-
bunalul B'hor. sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Volt vasgárdista lelkészek levelei a gyűjtőtáborból

Egyöntetűen megtagadják a vasgárda erőszakos módszereit és célkitűzéseit

Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter több volt vasgárdista lelkésztől levelet kapott, amelyekben ezek közlik, hogy minden közösséget megszakítottak a vasgárdával és hűségnyilatkozatot tesznek a király mellett. Az első ilyen levelet a Mercurea-Ciuculiban kényszerlakhelyen levő *Mihăilescu* lelkész írta:

— Kijelentem, — hangzik a levél, — hogy hódolattal vagyok Ófelsége Károly király iránt, aki tökéletes hazaszeretettel és az összes problémák mélyes megértésével irányítja ennek a nemzetnek a sorsát. Tisztelettel kérem a vezető tényezőket, sziveskedjenek intézkedni, hogy visszakerülhessek egyházamhoz, a templomomhoz, amelynek egész életemet szenteltem és családomhoz, feleségemhez és négy gyermekemhez s ígérem, hogy a trón és az ország törvényei iránt való különös hűséggel fogom ezután köteleességemet teljesíteni.

A másik ilyen levelet *Stefan Musta* beiusi liceumi tanár írta, ugyancsak Mercurea-Ciuculiból.

— Más jövedelemem nincs — írja, — mint tanári fizetésem s természetes, hogy sohasem akartam összeütközésbe jönni a törvényekkel. Sohasem volt eljárás ellenem, még kevésbé voltam bezárva. A jövőben is a legtökéletesebb magatartással akarok lenni az alkotmány és a király iránt.

A harmadik hasonló tartalmú levelet *Taofil Balibana* sárlajmegyei lelkész küldte a belügyminiszternek, szintén Mercurea-Ciuculiból. Mindhárom levél még június 6-ról van keltezőve.

Kimagasló érdekességű *Grigore Cristescu* lelkész, egyetemi tanár levele, aki a legionista mozgalom egyik tudományos művelője s nagybefolyású vezetője volt és akinek tekintélye számos tanárt, papot és diákot vitt annak idején Codreanu táborába. A levél így kezdődik:

— Tudomásomra jutott, hogy nap-nap mellett halállal fenyegető leveleket kapnak az állam vezető személyiségei, a volt „Totul pentru Tara” alakulat tagjaitól. Mint az egyház szolgálja, teljes meggyőződéssel tiltakozom a terrorizálásnak a módszereit ellen, amelyek a legborzalmasabb szerencsétlenségbe dönthetik az országot, reáuzdítva az Uristen átkát is. A továbbiakban kifejti, hogy a vasgárda módszereit, a revolver, az erőszak ellenében állanak az egyház tanításaival s ő ezt mindig hirdette. Azért következetes marad önmagához és egyházához és hódolattal óhajt viseltetni a király és az ország törvényei iránt, felszólítva lelkésztársait is, hogy ugyanezt tegyék. *Cristescu* teológiai tanár levele végén megemlíti, hogy ezt csak lelki megkönnyebbülése érdekében írta, s azt nem kérte tőle senki.

Az angol kormány közvetítőként lép föl a spanyol küzdőfelek között

A legelső kínálkozó alkalmat felhasználja, hogy fegyverszünetet létesítsen. — London siettetni az olasz-francia viszony javulását

Londonból jelentik: Az angol alsóház hét-fő délutáni ülésén a spanyol helyzet és a francia-olasz viszony kérdése szerepelt. *Chamberlain* miniszterelnök és *Buttler* külügyi államtitkár kijelentették, hogy a kormány részéről felhasználják a legelső kínálkozó alkalmat a spanyol küzdőfelek közötti közvetítésre, vagy fegyverszünet érdekében. Az angol kormány kész erre a közvetítő lépésre akár egyedül, akár más hatalmakkal karöltve. Erre való tekintettel állandó érintkezésben áll az olasz kormánnyal és más olyan hatalmak kormányával, amelyek az együttműködés ügyét előmozdíthatják.

Buttler államtitkár *Henderson* képviselő

kérdésére válaszolva, kijelentette, hogy az angol kormány örömmel üdvözlölné a francia-olasz viszony javulását.

Egy távirat, amit Chamberlain nem küldött el Mussolinihez.

Rómából jelentik: Hivatalosan cáfolják azt a külföldi lapokban megjelent hírt, hogy *Chamberlain* a spanyol nemzetiek légítámadásai ügyében táviratot intézett Mussolinihez.

Ismét véres összetűzések Palesztinában.

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában az utóbbi napokban ismét súlyos összeütközések voltak. Több embert megöltek. Sok helyen lövöldözés is volt. A fölkelők több vonatot kisiklattak.

Szent Péter és szent Pál

(P. I.) Mostanában sok szó esik egyes államok hatalmi céljairól, a területi terjeszkedésekről, az ilyen irányú nyílt, vagy burkolt törekvésekről. Sokat beszélnek a németek terjeszkedési vágyáról, az angolok gyarmatfaló kapzsiságáról, az új olasz birodalom földközitengeri álmairól, az új orosz pánszlávizmusról, amely minduntalan kiütözik a kommunizmus vörösre mázolt nemzetközisége alól is. Sokat hallunk az ázsiai népek ébredéséről és a sárga fajok jövőjéről, amely az eddig uralkodó fehér faj rovására tör utat magának. A délamerikai latin népeknek is nagy jövőt jósolnak és ezeknek a gyermek-népeknek mai életében már sokan meglátják a jövő nagyságát.

Minden vonalon előretörés, fölfelé-ívelés, a jövő nagyság előkészítése, emberöltöket, nemzedékek egész sorát járombahajtó zsarnoki célkitűzések. Az apály és dagály törvénye érvényesül itt, a hullámhegyek és hullámvölgyek törvényszerű változása ez a történelem. Nincs összefogó, egyetemes érték, amelynek irányítása alatt egyetemes emberi haladást, emelkedést könyvelhetnők el. A különböző célkitűzésű és külön utakon járó hatalmi törekvések csak marcangolni tudják az emberiséget, az egyetemes emberi lelket. Az érdekek és egymással ellenkező, egymás ellen hadakozó törekvések olyan hatalmas méretű káoszban élünk, hogy valóságos csoda a teljes összeomlás elmaradása.

Minden önerejét, alkotóképességét és tömegbeli nagyságát megtapasztaló nép nagy és hatalmas akar lenni. De csak addig jutnak el, hogy felparcellazzák a világot, megosztottnak a különböző területeken és marakodnak a védtelen konkokon. Nagy Sándor, Attila, Dzsin-giszkan kora nem tér vissza többé. A világoralmi törekvések mindenféle szempontból lehetetlenek. Talán legközelebb jutott hozzá a zsidóság, a mozgósított értékek nagyarányú megszerzésével. Azonban közel jutni hozzá és elérni, két külön dolog. A világoralom agyonnyomna még olyan hatalmas népet, akár területileg, akár más szempontból is. Sokan észlelnek ma az angol mammut-birodalmon ilyen tüneteket.

Egészen egyedülálló a hatalmi törekvések terén a lélek birodalmának, az Egyháznak a terjeszkedése és terfoglalása. Amikor az Egyház hatalmi törekvéseiről és igényeiről akarunk beszélni, egészen megigéz bennünket a szempontoknak és a lehetőségeknek a gazdagsága. Kevés itt a toll és a nyelv, kevés még a sejtés is, amely pedig a leggazdagabb jelenléget is átfogóan tudja megragadni. Érthető is. Egy birodalom, a lelkek birodalma, amely maga az Ur Krisztus. Krisztus titokzatos teste az Egyház és ez a megállapítás valóság, szigorú tényt fejez ki. Krisztus a kristályosodási pont, aki körül minden idők minden emberének el kell helyezkednie. Krisztus előtt elvonul minden kor, minden történelem, minden eszme és eszmény, minden irány és vonatkozás. Krisztus üti rá a bélyeget és ettől függ az, hogy a mulandóságban mi a maradandó, mi az érték, ami átnyulhat az időből az örökkévalóságba. Ime, az Egyház legmélyebb gyökere, amely kinő a tapasztalati világból és a termé-

szetföltött világban helyezkedik el. Krisztus maga az Egyház: ez magyarázza kizárólagosságának, egyetemességének igényét és az ezt igazoló tényeket, valóságot.

Krisztus mindenkit igájába akar fogni és birodalmában tömöríteni. Az Ő igája azonban — ahogyan Ő mondotta — édes és könnyű; az Ő igája a lelki élet végtelen magaslatának a megszokása. Azt akarja Ő, hogy ilyen emelkedettség útján minden ember találkozzék Vele életében. Azt akarja, hogy minden ember elmenjen előtte és nézzen a szemébe. Ezért küldte és küldi tanítványait a földkerekség minden zugába az idők végezetéig. Ezért állít a földre gondolatai, szándékai számára állandó helyettest, állandó képviselőt. Ezért kellett neki Péter, a kőszikla és Pál, a Lélektől hajtott nemzetek apostola. Péter a kőszikla, a szilárdság, az állandóság, az örökké változhatatlan és megingathatatlan alap és Pál a mozgás, az alkalmazkodás, a Léleknek határokat, akadályokat nem ismerő mozgékonyasága. Ebből a két ellentétnek látszó tulajdonságából, de tulajdonképpen gazdag erőpárból szövődik az Egyház hódító útjának a történelme. Ez magyarázza meg egyrészt az alapigazságok, a tan szilárdságát és biztonságát, másrészt a minden időhöz és korhoz, minden emberhez a maga nyelvén szóló végtelenül gazdag sokoldalúságot. Krisztus gazdagsága ez, a természetfölötti világ, a lélek birodalmának az érvényesülése. Krisztus kristályosodási pont és ezzel együtt jár a kristály atomjait befelé vonzó és szervesen egymáshoz kapcsoló erő is.

Az Egyház a lélek birodalma, nincs ok tehát aggódni azért, hogy a pusztán földi vonatkozású, természetes közönségek rovására történik honfoglalása. Ellenkezőleg. Az Egyház mélyebb, szilárdabb valóságba való gyökerzettsége, felsőbbrendű értékei csak gazdagítják és szilárdítják a természetes közösségek összekötő szálait. Más sikon, más arányokban és más vonatkozásokban szervezi meg még külső megjelenésében is tagjait, mint a természetes közösségek. Fölötte van, fölötte szervez, fölötte gyakorolja szervező, hódító tevéken-

ségét és mégsem nyom el, nem pusztít, hanem gazdagít, erősít, nemesít az alatta levő sikonokon is. De mire is itt a beszéd, amikor tapasztalhatunk és okulhatunk a történelem lapjairól és a jelen eseményekből is. Idestova kétezer esztendő óta áll az Egyház, Krisztus közöttünk és a történelem tanuja volt növekedésének. Senkit nem nyomott el és a pusztán földi vonatkozásokat csak a lélek, a szellem szempontjából kapcsolta magához. Földi hatalmasság, csak akkor állott szembe Krisztussal, Egyházával, amikor szellemi, lelki értékeket akart a földi célkitűzések alá rendelni.

Ma is folyik, talán eddig soha nem mutatkozott méreteiben, az Egyház hódító munkája. Nem tank, nem gépfegyver, nem a pénz és a kereskedelem az eszközei. Ma is Krisztus áll az emberek elé és ma is elvonul előtte az élet minden megnyilvánulása. Tulajdonképpen ennyi az egész. Krisztus ma is itt van közöttünk és csalhatatlan tanítási helytartójában az örökkévalóság döbbenetes megsejtésére segít. Szilárdság, változhatatlanság, állandóság, biztonság minden vonalon. Krisztus itt van közöttünk, mindenki között. Mindenki megláthatja a missziók tevékenységében. Az apostolok valóban minden kor minden emberének megmutatják Krisztust. Szent Pál szelleme él a missziókban. Péter és Pál, a pápa és a misz-

Cronin Réztábla a kapu alatt

V. kiadás.

Orvosokról szól ez a könyv, az orvosoknak egy bizonyos típusáról, amely — így mutatja legálább is Cronin — regénye — erősen el van terjedve az angol orvosi társadalomban. Pácienst és nagy honoráriumot hajszoló, egymás kezére játszó beteget és tudományt sarlatánmódra kezelő orvosokat mutat be, akik közt egy időre megszédül és pénzhajszára adja magát a regény rokonszenvesen induló ifjú hőse is. Ahogy egy asszony a maga csöndes, néma rosszaságával, tiszta emberségével kiemelkedik a fertőből — az a legnagyobb írásművészet. Az életben lassan minden elmarad, de addig érdemes élni, amíg van embertársunk, akin segíthetünk. Erre tanít ez a könyv, amely nemcsak az ideálisan felfogott orvosi hivatásnak, de általában az igazi emberségnek evangéliuma.

Ara 185 lef és portó.

Kapható könyvsztyálynknál

szíók hatalmas arányú világhódító hadjáratának képe bontakozik ki előttünk a kicsinyes emberi akarások sekélyességéből.

Törvényrendelet az állami elemi iskolák elnevezéséről

Iskolai kerületek nevével és sorszámozással jelölik meg az elemi iskolákat

București. Saját tud. A minisztertanács határozatot írt alá, amely szerint: 1. az elemi iskolák az iskolai kerületnek a nevét fogják viselni, annak megjelölésével, hogy fiú, leány vagy vegyes iskolák-e? Ha ebben az iskolai kerületben több ugyanolyan iskola van, akkor azokat számozással kell megkülönböztetni. 2. Más nevet csak a minisztertanács engedélyezésével viselhetnek ezek az iskolák, azt az esetet kivéve, amikor az iskolát egy személy költségén emelték, nem enged-

lyezhető egy még életben lévő személy nevének viselése. Kivételt képeznek az iskolák, amelyek az uralkodó család tagjainak nevét viselik. 3. E rendeletnek a hivatalos lapban való megjelenésétől számított 3 hónap alatt minden állami elemi iskola köteles a rendelkezésekhez alkalmazkodni. Az iskolák igazgatóit terheli a kötelesség, hogy az iskolák számára az első szakaszban előírtól eltérő nevet kérjenek.

A jómadarak vendégségben

Írta:
Szilárd János

Örökké kedves emléke marad az érsekújvári diákoknak Dvihaly József rajztanár.

A kilencszázas évek elején bizony már elég öregecske és feledékeny volt a szabadkézi rajznak ez az áldott szívé és áldott kedélyű professzora s akkoriban történt, hogy a franciskánus barátok egy Mária-képet rendelték nála föltisztelendő Luszicza gárdián úr névnapjára.

A Mária-kép időben elkészült és már csak a névnap ünnepség után döbbsen rá a fráterek, hogy Dvihaly bácsi szórakozottságából hat újjat rajzolt a kezére Máriácskának.

Erre a gárdián levelet írt Dvihalynak:

„Baj van! Máriácskának hat ujja van!”

Másnap jött a válasz:

„Még az ötöt se fizettétek ki, hát mit kibáltok?!”

Nos hát, erről a tréfás kedvű, drága öreg professzorról még ma is számtalan olyan történet kering a Felvidéken, amiről akár egy könyvet is össze lehetne írni, amde maradjunk csak egyelőre annál a nevezetes esetnél, amidőn májusba fordulván a kalendárium, Dvihaly bácsi vette a szerzamos ládikáját, meg a kalapját és indult a Berekebe füstögetni.

Bereknek hívják ugyanis a Nyitra túlsó partján Érsekújvár úri közönségének ma is közkedvelt kirándulóhelyét s a mindenkori majálisok és nyári vigalmak színterét, mely csudálatosan szép erdejével s az erdő közepén egy csudálatosan jó vendéglővel fölöttébb alkalmas volt arra, hogy orgonanyílás idején úgy a diákok, mint a tanár urak szívében a tavasz részharangját félreverte. Valljuk be: jobbra itt születtek azok a szerelmes versek, amelyek „Szöke”, avagy „Barna” jellegével az önképző-

körbe befutottak, úgyszintén azok az erdei tájak is, amelyek a lombok közt bujkáló s a források partján lebzselő driádokkal és najádokkal a kedves öreg Dvihaly bácsi szobájában lógtak. Az, persze, már egészen más lapra tartozik, hogy a diákok és a tanár urak az erdei vendéglőben olykor egymásra bukkantak, mely sajnálatos véletlenekről az érsekújvári gimnázium porlepte osztálykönyvei hiteles feljegyzéseket őriznek...

De térjünk vissza Dvihaly bácsira.

Május volt. Az óra délutáni harmat ütött a nagytemplomban, bárányfelhők jártak az égen, perkátruhás kislányok az utcán, pelyhes libuskák a réten s erre aztán a tavasz vészharangja is megkondult az öreg professzor szívében. Vette a szerzamos ládikáját, meg a kalapját s indult a Berekebe, ihletet keresni az új tájképhez. Ott leült a fűbe, egy nagy fa tövébe és füstögetett. Lehetett ez a nagy fa az erdei vendéglőtől egy kőhajításvírra, hogyha netántán időközben fogytán lenne az ihlet, ne kelljen megszűre fáradnia.

Hát igen, füstögetett...

Egyszercsak hallja, hogy a közelben poharak csengése és csattogása közepette dalolni kezd keserű torokkal egy népesebb kompánia.

Azt fűjták, hogy:

Boldogtalan az az anya,
Kinek fia gimnázista,
Mert nem tudja, mely órába
Esik be a szekundába...

— Hml... — merengett magában Dvihaly bácsi. — Ezeket a disznókat tegnapelőtt írtuk be az osztálykönyvbe és már megint mutatnak!

A bokrok védelme alatt odalopózkodott a kerítéshez és bekukucskált a vendéglő udvarára, hát csakugyan: egy asztalon számtalan korsóiban habzó serital, az asztal körül a hetedik osztályból tíz darab válogatott jómadar s a háttérben, mint zenekar, két szál mezítalbas cigánylegény...

— Na várjatok, puruttya fajzat!... — húzódtott vissza Dvihaly bácsi a bokrok közé, majd látott a bicskájával egy ménkü nagy fustélyt, megkerülte az épületet s hátulról besomfordált a vendéglőbe.

A kocsmáros majd elájult...

— Egy szót se!... — kiáltott az öreg professzor s a fustélyt megsuhogtatta a levegőben. — Ha elárul, a halál fia!

Azzal intett, hogy kövesse és elvonultak tanácskozni a belső szobába.

— Fizettek-e már a diákok? — adta fel a kérdést Dvihaly bácsi.

— Mé-mé-még nem fizettek... — dádógott a kocsmáros.

— Hátha majd fizetni akarnak, — mondta a tanár úr s a fűtykös bunkóját gyengéden megsimogatta, — küldje be őket egyenként hozzám! Mondja nekik, hogy itt a kassza!

Igy történt...

Az idő beesteledvén s a tíz darab válogatott jómadar a hetedikből more patrio bekávédzván, nagy csörgés támadt odakint az asztalon, hogy ők fizetni óhajtanak...

— A kassza odabent van! — mondta a kocsmáros és a szobába belépett az első diák — Püff!

Nekiesett a falnak...

Aztán belépett a második diák...

— Püff!

Ez se lagadhatta le, hogy megkapta a maga jólmegérdemelt porcióját...

A harmadik se...

És így tovább...

A tizedik?...

Jaj...

A tizedik én voltam...

És amikor már mind ott herradoztunk az öreg professzor úr körül halálos némaságban, Dvihaly bácsi végighordozta rajtunk a szeméit s így szólt belemosolyogva a bajuszába:

— A vendégeim voltatok! Mindent én fizetek! Takaradjatok hazal...

Ismét fogadta a magyar követet a külügyminiszter

Bucuresti. Saját tud. Petrescu Comnen külügyminiszter ismét fogadta Bárdossy magyar követet. Azután Hollandia és Törökország követeivel tárgyalt.

Az Országörszervezet hatáskörébe helyezték az összes ifjúsági sportegyesületeket

Bucurestiből jelentik: Az országörszervezetre vonatkozólag új rendelkezések jelentek meg. A szervezet huszonegy évnél idősebb tagjai és az összes parancsnokok esküt tesznek. Az eskü szövege a következő:

„Hűséget esküszöm királyomnak, II. Károlynak, szeretetet és áldozatkészséget esküszöm az országnak és a román népnek, engedelmisséget esküszöm az országörszervezetnek. Isten engem úgy segítjen.“

A tizennégy évnél fiatalabb országörök fogadalmat tesznek s hasonlóképpen a 14—21 év közöttiek is. Ezeknek a szövegét a szabályzat állapítja meg. Az országöröknek külön egyenruhájuk, jelvényeik és megkülönböztető jeleik lesznek és az egyes egységeknek a szervezet központja zászlókat ad. A jelvények stb. gyártása az országörszervezet kizárólagos joga. A román boxszövetség, a román lovasszövetség, a román rugby-szövetség, a telefonklub és a román Ford sportszövetség jogi személyiségét az országörszervezet elismerte.

Az egységes ellenőrzés biztosítása érdekében az összes ifjúsági testneveléssel foglalkozó alakulatokat, sportegyesületeket, arcosokat, sömlikat, stb. a Straja Tárii hatáskörébe helyezték. Az egyesületek vezetőségének felét az Országör-szervezet fogja kinevezni.

Országos nagygyűlést tartottak a sütőiparosok Targu-Muresen

Targu-Mures. Saját tud. Vasárnap délelőtt kezdődött meg a romániai pékiparosok országos kongresszusa, amely három napon át tartott. Székely Sándor timişoari pékipártársulati elnök, aki egyben országos elnök is, nyitotta meg a közgyűlést, amelyen kétszázötvenhét pékiparos vett részt. Targu-Mures város részéről dr. Eremia Stefan tanácsos szólalt fel, aki a város közönsége nevében üdvözölte a megjelent pékiparosokat. Egyben kiemelte Ince László tg-muresi pékipártársulati elnök érdemeit, akinek köszönhető elsősorban, hogy a kongresszus ilyen imponáló formában nyílt meg. Dascal országos titkár (Timişoara) olvasta fel a titkári jelentést, amelyben rámutatott arra a munkára, amelyet a pékipari központnak szünet nélkül végeznie kell a pékiparosság és a fogyasztó közönség érdekében. A titkári jelentés elhangzása után rátértek a pékipart közvetlenül érintő tárgyszerű kérdések megvitatására, amelynek rendjén — számtalan felszólalás után — a következő kérdésekben hoztak egyhangú határozatot: 1. Kivánják a buzaértékesítő törvény megfelelő módosítását. 2. A pékiparosoknak az új alkotmány értelmében, területi alapon való széleskörű megszervezését úgy, ahogy azt az érdekképviseleti rendszer megkívánja. 3. Kivánják továbbá árubeszerző szövetkezetek létesítését, hogy a pékiparosságot olcsó és jó liszttel láthassák el. 4. Aggkori nyugdíj, beteg- és gyermeksegély alapok létesítését. 5. A pékiparosoknak, mint kereskedőknek való megadóztatása, a kötelező üzleti könyvvezetés, a betegsegélyező, az egymásközötti árverseny, a kontárok elleni harc, a vasárnapi munkaszünet, a nappali munka és végül a viszonteladás kérdését vitatta meg a kongresszus és korszerű módosításokra vonatkozó határozatokat hozott, amelyeket feltételestül a kormányhoz.

Az oroszok titkos rádiója folytatja a Stalin-ellenes izgatást

Varsóból jelentik: A Stalin-ellenes titkos rádióállomás a múlt éjszaka ismét megszólalt. Bár az adást a hivatalos szovjet-rádióállomások állandóan zavarták, tisztán lehetett hallani

a férfi és női bemondó ismert hangját. A titkos adóállomás bejelentette, hogy a szovjetuniót nemsokára megszabadítják Stalintól, „az ország átkos ellenségétől.“

Badoglio tábornagy és más katonai vezetők hosszabb megbeszélésen voltak Mussolininél

Olaszországnak megnöttek a buza-behozatali gondjai

Rómából jelentik: Mussolini hétfőn fogadta Badoglio tábornagyot, akivel katonai kérdésekről tárgyalt. Ezután Pariani tábornok hadügyi államtitkár és az olasz vezérkar főnökét fogadta a Duce és velük is hosszabb megbeszélést folytatott. Olasz illetékes körök cáfolják, hogy Olaszország külföldi kölcsön ügyében tárgyalna és abból akarná fedezni a búza-behozatalát.

Budapestről jelentik: A Rómában tanácskozó magyar gazdasági bizottság befejezte tár-

gyalásait és visszatért Budapestre. A tárgyaláson sikerült megállapodni az új gazdasági év exportjára és importjára vonatkozólag. Puzában — tekintettel Olaszország idei rossz termésére — Olaszország a tavalyinál jóval több mennyiséget, kétféle mázsát hajlandó elvenni. A szarvasmarhát monopoliusszerűen vásárolják az olaszok, 55 ezer darabot évente. A fizetési rendszer a régi marad és kliringen kívül a búza-export és néhány magfajta kerül elszámolásra.

Az alexandretti szandzsák török igazgatás alá kerül francia ellenőrzés alatt

Kedden bevonul a tartományba a török hadsereg. — Megegyezés Antiochiában a török és francia kormány megbízottai között

Párizsból jelentik: Az alexandretti szandzsák ügyében Antiochiában folyó francia-török tárgyalásokon hétfőn este elvi megegyezés jött létre. Eszerint:

1. A szandzsák önkormányzattal bíró tartomány lesz népszövetségi ellenőrzés alatt.
2. A Népszövetség Tanácsát francia főbiztos képviseli.
3. A tartományt a török kormány igazgatja.
4. A rendet török és francia katonaság tartja fenn, egységes francia főparancsnokság vezetése alatt.

A megállapodás értelmében már kedden török csapatok vonulnak be a szandzsákba.

Egy japán katona megütött egy amerikai hölgyet

A washingtoni kormány tiltakozó-jegyzéket intézett az eset miatt Tokióhoz

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya hétfőn tiltakozó jegyzéket intézett Japánhoz amiatt az incidens miatt, amelynek során egy amerikai tiszt feleségét egy japán megütötte. Az Egyesült Államok csingtaui konzulának jelentése szerint egy japán őrszem az amerikai hölgyet arcul ütötte, amikor az partra szállott a „Tulsa“ nevű hajóról, mert nem válaszolt a japán nyelven hozzáintézett kérdésre.

Ki volt „Mademoiselle Docteur”

— Egy legenda születése és élete —

Idő és távolság nagyit. Régen bevált mondás ez és főleg akkor bizonyul igaznak, ha a nagy háború kiderítetlen, avagy félig kiderített ügyeiről esik szó. Sok tinta folyt el bizonyos iratokkal kapcsolatban, amelyeket azóta elhalálozott tulajdonosaik, azzal a szigorú utasítással helyeztek letébe, hogy csak haláluk után következő tiz vagy húsz éven belül nyithatók fel. Ilyen például Hall admirálisnak, a híres „Röntgenszemű” embernek szenzációkat ígérő pakamétája, amely valamelyik londoni közjegyzőnél fekszik és csak 1940-ben bontható fel. A titkos levéltarak, közvetlenül a világháború befejezése után csak úgy ontották a leleplezéseket. Azóta ritkábbakká váltak a dokumentumok és ezeknek híjával, sűrűbbekké a szenzációk.

Ilyen például az a hír, amely röviddel ezelőtt Mademoiselle Docteur-nek, a háború legendás-hírű német kémnőjének Berlinben bekövetkezett haláláról számol be. A rövid hírhez vállalkozó szellemű riporterek hosszú, magyarázó cikket szerkesztettek, amelyből kitént többek között az is, hogy a kémnőt Anne-Marie Lesslernak vagy Lesslernek hívták háború alatt, amikor már a „Nachrichten-Büro” ügynöke volt, menyasszonya lett egy Wynanky nevű kapitánynak, aki azonban vakbélgyulladásban elhalálozván a háború alatt — prózai halál utánuskapitány számára —; a fiatal menyasszony, hogy bánatát elfelejtse, újult erővel vetette magát a kalandokba. Főleg ebből az időből származnak híres haditettei. Ilyen például az a mesterfogása is, amikor a megölt belga tűzérparancsnok ruhájába bújva, napokon keresztül úgy irányította a belga nehéztüzérséget, hogy az saját csapatainak hatalmas károkat okozott. Ezt egyéb körülmények között is nehéz elképzelni, leginkább azonban azért tűnik hihetetlennek, mert a beavatottak is tudják, hogy belga nehéztüzérség még a háború elején nem volt, még francia sem volt, hát még a szétforgácsolt időszakában, a namuri, antwerpeni, lüttichi ostromok idején.

Lessler contra Schragmüller

No, de nem is ez a fontos, mert hiszen a regényhőssé vált kémnő az egyik könyvben retteget démon, aki az árulókat maga lövi le, másutt pedig szökehadju, kékszemű, jótékony angyal, aszerint, hogy az illető mű a Rajnától jobbra vagy halra jelent meg. Legújabbban G. W. Pabst filmen is feltámasztotta „Mlle. Docteur” legendás alakját. A film érdekfeszítő, az alak...

Mindez azonban mellékkörülmény. Az olvasót talán jobban fogja érdekelni az, hogy „Mademoiselle Docteur” pontosan két évvel ezelőtt halt meg először. Párizsi esti lap hozta a hírt. Arról volt szó akkoriban, hogy Zürich mellett, valamelyik szanatóriumban bizonyos Anne-Marie Lessler nevű beteget ápoltak, akinek látszólag senki hozzátartozója nem volt. Egyedül az a minden hónap elején Németországból pénzküldemény mutatja, hogy a titokzatos hölgyet meg törődnek valahol. „Ez az elhagyott nő — írta a párizsi lap —, aki körülbelül negyvenévesnek látszott, nem volt más, mint a francia kémiszolgálat híres ellenfele, akit éveken keresztül hajszolt a „Deuxième Bureau” és akit annak idején „Mademoiselle Docteur”-nek neveztek el, mert állandóan szemüveget viselt.”

Sok Fräulein Doktor

A világ talán még is elégedett volna ezzel a magyarázattal, ha a párizsi cikk megjelenése utáni héten a német sajtóban fel nem bukkan egy magán Elisabeth Schragmüllernek nevezett hölgy, aki írott dokumentumokkal és adatokkal bizonyítani kívánta, hogy ő az, akit annak idején „a világháború legnagyobb kémnőjének” nevezett el a háború utáni idők irodalma.

„Nikolaj ezredes — írta a „Mlle Docteur No.” —, aki a háború alatt a „Nachrichten Büro”-t vezette, hatalmazott fel arra, hogy eddigi némaságot levette, harca keljek azon híresztelések ellen, amelyek megcsorbítanák hírnevem.” Ezek után következett Nikolaj ezredesnek a kémnőhöz intézett levele, amelyben a német kémügyek régi vezére kijelentette, hogy az antant országában „Mademoiselle Docteur”-nak nevezett német ügynök igenis Elisabeth Schragmüller, aki a háború egész tartama alatt oldala mellett dolgozott. Ehhez a levélhez Schragmüller kisasszony magyarázatként röviden annyit fűzött hozzá, hogy: „... mindebből világosan kitűnik, hogy én sohasem jártam külföldön, ennek megfelelően tehát nem én vagyok a hőse azoknak a kalandoknak, amelyet Lessler kisasszony avara könyvelt el a történelem. Miután azonban csekély személyem volt az egyetlen hölgy, aki a háború alatt a német hírszerzőszolgálat mellé be-

osztást kapott, kétségtelen, hogy minden egyéb híresztelés szenzáció-hajhászásnak látszik.”

Bár a magyarázatnak ez az utolsó része kissé homályosnak látszik, elégedjünk meg mi is vele és tegyünk egy lépéssel többet „Mlle. Docteur” kilétét kutató utainkon. Oscar Ray, francia író, akinek a múlt évben jelent meg hatalmas munkája: a „Kémkedés története”, írja többek között valahol, hogy a német kémnő személye körüli harcok idején levelet kapott Hamburgból, amelynek bennünket érdeklő részei a következőképpen szólnak:

„Berlini barátaim írták nekem, hogy Ön, amikor utoljára a fővárosban járt, ott „Mlle. Docteur” nyomait kutatta. Nem akarok elődeim nyomdokába lépni és korántsem az a célom, hogy kizárólag csak a magam számára sajátítsam ki ezt a büszke előnevet, azonban előre is ki kell jelentenem, hogy én voltam az első, akivel kapcsolatban azt először használták. Ezzel egy szerszind az is következik, hogy a német kémiszolgálat kötelékében többen voltunk olyanok, akiket hasonlóképpen neveztek el. A háború kitörése engem Párizsban ért, ahol mint ápolónő dolgoztam. Már akkor a német hírszerző iroda szolgálatában állottam és a hadüzenet után újabb megbízásokat kaptam. Franciaül tökéletesen beszéltem és amikor hamis papirokhoz jutottam, könnyűszerrel felvettem magam az egyik ambulanciára. Hosszú hónapokig dolgoztam itt, megbízóimmal állandó összeköttetésben voltam, anélkül, hogy valaki is gyanakodott volna. Később azonban a „Deuxième Bureau” is munkába fogott és eltiltotta a sebesültekkal való, katonai dolgokra vonatkozó beszélgetést. Ezen intézkedés ellen nem tudtam semmit tenni, mert — amint később megtudtam — néhány katona jelentést tett arról, hogy amikor a magánkórházakba szállították őket, szöke doktor nő hajlat hordágyuk fölé és halkán olyan kérdéseket tett fel nekik, amelyek nem voltak orvosi természetűek. Így szorult egyre jobban körém a háló és innen ered a „Mlle Docteur” elnevezés is. A kórházból sikerült elmenekülnöm, két hétig hajszoltak a szomszédos erdőben, míg vonalainkhoz értem. A hosszú napokig tartó embervadászat még legendásabbá tette híremet, azaz annak a bizonyos Mlle Docteur-nek a hírét, akit mindezek után egész Franciaország ellenkémiszervezete keresett. Többen voltak mindannyian szökek, kékszeműek és kb. egykorúak. Mindnyájan a halállal játszottunk és nem csoda tehát, ha a valamennyiünk kalandjait, tetteit egyetlen szöke, pápaszemes német „Fräulein Doktor”-nak tulajdonítják, aki hol itt bukkant fel, hol amott és ha egy el is esett a küzdelemben, volt tiz, aki átvette a helyét.”

Ez a magyarázat látszik legelfogadhatóbbnak és egyben meg is cáfolja Elisabeth Schragmüller állításait, mintha a német hírszerző szolgálatban egyetlen nő dolgozott volna. Schragmüllert és

MONIN abbé:

Szól az arsi szent

Vianney szent János az isteni kegyelemről átitatott csodáshatású arsi plébános beszédéből, oktatásaiból, tanácsaiból gyűjtött össze egy remek csokrot Monin abbé, melyet Váczi Jenő S. J. fordított le francia eredetiből magyarra.

Az arsi Szent csodás hatása még most is él és frisser hat e betűkön át is a lélekre — tanácsai, tanításai egyszerűek és öröksépek, mint minden, ami természetfeletti eredetű.

A csodáshatású nagy Szent munkája megbecsülhetetlen lelki értéket nyújt az olvasónak. A 192 oldalas munkát az arsi Szent művészen megrajzolt profilja ékíti.

Ara kartonkötésben 90 lei és portó.

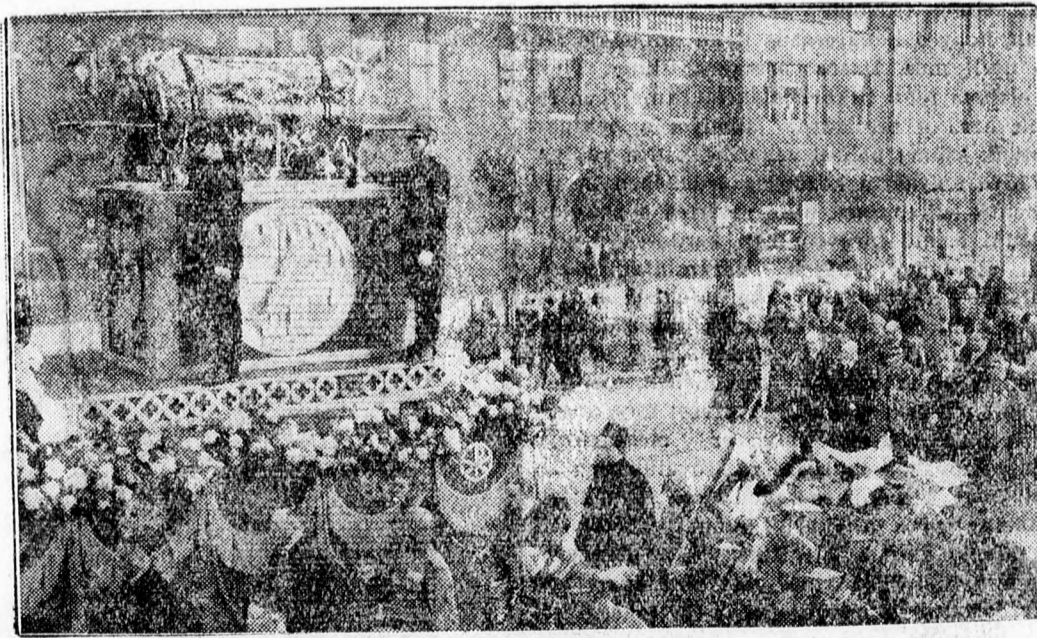
Megrendelhető könyvesztályunkban

Nikolaj ezredes bizonyára stratégiai szempontok vezették az Anne-Maria Lessler elleni sajtóharcban. Nem kevésbé igaz viszont az, hogy egy magát „Vigilant”-nak nevező író „A kémkedés nagysága és alkonya” című munkájában ugyancsak Anne-Maria Lesslert említi, mint a „Mlle Docteur” cím egyetlen tulajdonosát.

Mlle Docteur — mindenütt

Igy azután nemcsak magával a pusztá pántk tényével magyarázható, hogy a franciák már a háború első heteiben mindenfelé „Mlle Docteur” legendás, szökehadju, szemüveges alakját keresték. Eleinte csak ellenkémek hadserege kereste, illetve titótte bottal a nyomát, ezalatt az idő alatt a cenzura titkolta létezését. Majd, amikor ez nem járt sikerrel, más harcmodorhoz folyamodva, a lakosság hevonásával körözteni kezdték a kémnőt. Az újságok szenzációhőse megfelelő módon felfújta a dolgot és a „Mlle Docteur” misztérium tulajdonképpen már ebből az időből kelteződik. Naponta fiatal nők százait zaklatták pusztán csak azért, mert — szöke volt a hajuk zszine. Reggel két hágai titkos ügynök jelzi Mlle Docteur jelenlétét, tíz órákor Svájcól kap értesítést a „Deuxième Bureau”, egyszerre látták a kémnőt Baselen, Zürichben és Genfben. Az ugyanazonnap esti posta sürgönyök sorozatát hozza, amelyek közül egyik Bordeauxból, a második Marseilleből, a többiek Barcelonából, Amsterdamból jelentik, hogy a szöke csada különböző áruházakban mindenütt jelen van.

A legenda, a nagy háború folyamán még jobban megnőtt, megdagadt. Különös melléklet adott neki azon körülmény, hogy Annamaria Lessler — amint ebben a feljegyzések megegyeznek — a háború végével, a kalandok izgalmait pótolandó, morfinistává vált és így került egyesek szerint a svájci idegstanatoriumba, mások szerint viszont a Berlin melletti Neuenhof gyógyintézet külön szobájába. Akárhogyan is történt, az előjelek szerint még egnéhány „Mlle Docteur” felbukkanására számíthatunk, mint mikor jó örökség elmaratjára jelentkeznek a boldog örökösök. Mert elmúlt idők híres kémnőjének lenni, még nálunk Európában is jó üzlet. Hát még, mondjuk, Hollywoodban...
A. J.

Bobola Szt. András hazaérkezése. A napokban szállították haza Lengyelország új védőszenájének. Bobola Szt. Andrásnak hamvait Olaszországból Varsóba. A szent hamvakat tartalmazó koporsó ünnepélyes fogadtatásán Rydz-Smigly tábornagy, valamint a kormány és a parlament tagjai is résztvettek. Képünkön akoporsó látható, amint a gyászkoosin Varsó utcaján áthalad, mögötte Rydz-Smigly és kísérete.

A Hitelszövetkezeti Központ tizenöt éves fordulóhoz érkezett

Ünnepi közgyűlés az évforduló alkalmából. Nagysikerű szövetkezeti kiállítás. A legújabb szövetkezeti törvény megvitatása

Clujról jelentik: Kedden délelőtt 11 órakor kezdődött az itteni unitárius püspökség disztermében a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége 15-ik évi jubiláris közgyűlése. Másfél évtizede, hogy a csatolt területen működő és azelőtt a budapesti Szövetkezeti Központba tartozó gazdasági és hitelszövetkezetek megalakították új központi finanszírozó intézményüket, hogy a gazdasági együttműködés és egységes kereskedelmi irányítás által működésüket biztosabb és szilárdabb alapokra helyezték. A jubiláris közgyűlés alkalmával kiadott közgyűlési jelentés ismerteti a szövetségnek másfél évtizedes működését és részletesen beszámol a konverziós törvény utáni helyzetben, a pénzügyi és gazdasági nehézségek ellenére elért eredményekről. A jubiláris közgyűléssel kapcsolatosan rendezett nagysikerű szövetkezeti kiállítás most jó alkalmat nyújtott az érdeklődőknek a közgyűlésen való tömeges megjelenésre. A közgyűlés ekként az

ardeali magyar gazdatársadalom legjelentősebb találkozója lett. Különös jelentőséget nyer ez a közgyűlés azért is, hogy a napokban megjelent új szövetkezeti törvény egészen új alapokra helyezi az ország szövetkezeti mozgalmát és ezzel a kisebbségi szövetkezetek helyzetét is. Rengeteg új és a jövőre mélyen kiható kérdést vet fel a törvény, melyeknek megtárgyalása és részletes megvitatása egyben az irányt is meg fogja mutatni, merre a Szövetség jövő működése haladni fog. Ardeal minden részéről tömegesen jelentették be részvételüket a szövetkezetek kiküldöttei, a társadalmi, gazdasági és egyházi életünk vezetői, kik megjelenésükkel is jelét adták annak a figyelemnek és érdeklődésnek, amellyel szövetkezeti mozgalmunk problémái iránt viseltetnek. A vidéki kiküldöttek a közgyűlés előtt megtekintették a kiállítást.

A gyűlés lefolyásáról még további részletesebb jelentést fogunk hozni.

Az új szövetkezeti törvény

Ismerteti: Petrovay Tibor

A Hivatalos Lap június 23-iki 141. száma közli a szövetkezetek szervezéséről szóló törvényt módosító királyi dekrétumot. Az új törvény több mint 100 szakaszát módosítja a jelenleg érvényben lévő szövetkezeti törvénynek és gyökeresen átalakítja az ország szövetkezeti szervezeteit s a mozgalom eddigi kereteit.

Alant közöljük azokat a módosításokat, amelyek nagyobb jelentőséggel bírnak és különösképpen érdeklik a kisebbségi szövetkezeteket is.

Az első szakasz szerint azoknál a hitelszövetkezeteknél, melyeknél a tagok felelőssége csak a jegyzett üzletrészekig terjed, a tagnak nemcsak egy, hanem legkevesebb két üzletrészt kell jegyeznie. Egy üzletrész értéke legkevesebb 500 lei. A 2. § szerint jövőben minden

új alakulást csak a Szövetkezeti Nemzeti Hivatal hagyhat jóvá. Új szövetkezetek alakítása alkalmával tehát ehhez az intézethez kell felküldeni 5 példányban az alapszabályokat, valamint a jegyzett üzletrész 10 százalékának lefizetését igazoló nyugtát. A 4 § szerint a szövetkezetek igazgatóságába elsősorban olyanok választandók be, akiknek nincsen tartozásuk egy szövetkezettel sem. Semmiesetre sem választhatók be azok, akik korábban bármi ok miatt fegyelmi úton valamelyik szövetkezet éléről el lettek távolítva. A 7 § kimondja, hogy a szövetkezetek évi mérlegét csak akkor lehet közgyűlés elé terjeszteni, ha azt a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal ellenőre előzetesen látta-mozta. A 8. § szerint a szövetkezetek felügyelőbizottságába olyan tagok választandók be, akik

A HABZO FOGPÉP

lehetőleg a szövetkezeti könyvelők testületének tagjai és legalább az elemi iskolák végzettjei. Minden szövetkezet köteles közgyűlésének megtartása előtt legalább 15 nappal a Nemzeti Szövetkezeti Hivatalt értesíteni közgyűlésének helyéről és idejéről. Nem lehetnek a közgyűlésnek tagjai azok, akik tartozásaikkal hátralékban vannak, vagy akik üzletrész jegyeiket nem fizették ki.

Különböző szövetkezetek egybeolvasztása.

Igen fontos intézkedést tartalmaz az új törvény 11. §-a, amely szerint a Nemzeti Szövetkezeti Intézet egyes zónákban több szövetkezetnek a fúzióját rendelheti el, meghatározván azt a szövetkezetet, amelybe a többi beolvad. Ilyen fúzió nemcsak az azonos fajtájú, hanem a különböző gazdasági céllal bíró szövetkezetek mérlegében külön zárszámadást kell összeállítani az egyes üzletágakról. A 13. § szerint, miután az összes ellenőrzési és disziplináris jogok átmentek a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal hatáskörébe, bármily foku és nemű szövetkezeti társaság likvidálását csak ez az intézet határozhatja el. A szövetkezet felosztható az új rendelkezések szerint akkor is, ha azt a közrend, vagy magasabb nemzetgazdasági érdekek kívánják. Legjelentősebb változást a királyi rendelet 15 és 17-ik §-a hozza, amely szerint a Szövetkezetek Szövetségeinek, vagyis a vidéki központoknak évi költségvetése csak akkor terjeszthető a közgyűlés elé, ha előzőleg azt a Nemzeti Szövetkezeti Intézet jóváhagyta. A Szövetségek igazgatósága 9 tagból áll, de jövőben ezek közül csak ötöt választ a közgyűlés, míg négyet a Nemzetgazdasági Minisztérium nevez ki. Kinevezésre elsősorban a Nemzeti Bank helyi fiókjának főkönyvelője, a kereskedelmi, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati és zootechnikai intézmények vezetői kerülnek, aszerint, hogy az illető Szövetség milyen fajtájú szövetkezeteket tömörít magába.

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet hatásköre a szövetkezetek fölött.

A régi törvény második fejezetét az új törvény teljesen hatályon kívül helyezi. Ennek következtében megszűnnek az összes ellenőrző, irányító és szervező Uniók, ezeket a jogokat jövőben kizárólag az újonnan létesített Nemzeti Szövetkezeti Intézet gyakorolja. Ennek az intézetnek ez a hatásköre kiterjed minden olyan társaságnak az ellenőrzésére és irányítására, amely szövetkezeti, vagy kölcsönöségi elveken nyugszik, kivéve a közbirtokosságok felett gyakorolt ellenőrzési jogokat, amely a földművelésügyi minisztérium hatáskörébe utaltatik vissza. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet az eddig működött öt legfőbb szövetkezeti központnak, tehát a Központi Szövetkezeti Banknak, a Mezőgazdasági Beszerző és Értékesítő Szövetkezetek Központjának, a Fogyasztási Szövetkezetek Központjának, a Szövetkezetek Központi Intézetének és az Ellenőrző, Szervező és Irányító Központi Szövetkezetnek fúziója által jön létre. Ez a fúzió megtörténtnek tekintetik az új törvény kihirdetése által, minden további formai betöltése nélkül. A Nemzetgazdasági

Lengyelország ünnepi védőszentjét, Lengyelországban nagy ünnepek voltak Bobola Szent András tiszteletére. Képünk azt a jelenetet örökíti meg, amikor Moscicki elnök a hamvakat tartalmazó koporsón elhelyezi a függetlenségi keresztet

Minisztérium bármily, a törvény által neki tulajdonított hatáskört és jogot királyi dekrétum formájában átadhat a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnek. A rendeleti törvény 23. §-a szerint az intézetnek három ügyosztálya lesz: a) bankári osztály, b) gazdasági osztály, c) ellenőrző, irányító és propaganda-osztály. Az első a szövetkezetek finanszírozásával, a második a gazdasági támogatásával, a harmadik ügyosztály pedig az ország összes szövetkezeteinek az ellen-

őrzésével foglalkozik. Ezen utóbbi mellett működő speciális bizottság fogja alkalmazni a törvényben előírt összes büntető és fegyelmező jogokat a szövetkezetekkel, vagy a szövetkezetek vezetőivel, vagy tisztviselőivel szemben. Az igazgatóság 15 tagból áll, az igazgatóság tagjaiból alakított végrehajtóbizottság pedig öt tagból. Az intézet mellett kormánybiztos működik és mint tanácsadó szerv egy külön 13 tagú bizottság, mely az ország legkiválóbb szövetkezeti szakértőinek testülete.

Kedvezmények a szövetkezetek részére. Szervezeti és könyvviteli szabályok a népkisebbségi jellegű szövetkezetekben

Az új törvény meghagyja mindazokat az adó, illeték és szállítási kedvezményeket, melyeket a szövetkezeteknek a korábbi törvény biztosított. Az adótárgyalásoknál és az adófelbevezési bizottságokban a szövetkezeteket a Nemzeti Szövetkezeti Intézet által delegált tag képviseli, aki lehet valamelyik Szövetségnek a tisztviselője is. Hatályon kívül helyezi az új törvény a réginek 161. §-át, mely szerint a szövetkezetek kereskedelmi könyvei 25 százalékos bélyegilleték alá estek. Ennek következtében érintetlenül fennmarad a korábbi törvény 44. §-a, melynek értelmében a szövetkezetek könyvei mindennemű bélyegilleték alól teljesen mentesek. Az eddigi törvény két §-ának ellentmondó intézkedéseit tehát az új törvény kiküszöbölte.

A 43. § a törvény szövegébe felveszi az 1938. április 1-ével módosított bélyegitörvénynek azon intézkedését, amely szerint a szövetkezetek és tagjaik között létrejött összes jogi műveletek, beleértve a telegkönyvi bejegyzéseket is, mindennemű bélyegilleték alól mentesek, kivéve az 5 hektárnál nagyobb és 20.000 lei lakhatási értéken felüli épületingatlanok átutazására vonatkozó telegkönyvi eljárás.

A 49. § változatlanul fenntartja a korábbi törvénynek a kisebbségi szövetkezetekre vonatkozó 212. §-át, amely szerint ezek a szövetkezetek kötelesek 1938. szeptember 1-ig összhangba hozni alapszabályaikat a román szövetkezeti törvénnyel. Hasonlóképpen igen fontos intézkedése a törvénynek a kisebbségi szövetkezetekre nézve annak 55. §-a, amely változatlanul érvényben hagyja a korábbi törvény 221. §-át. E szerint minden olyan szövetkezetnél, ahol a tagok többsége valamely kisebbséghez tartozik, a könyvek az illető kisebbség nyelvén is vezethetők, azonban a mérleg, a költségvetés és az évi jelentés román nyelven is kiadandó. Az új törvény kiegészíti mindezt még azzal, hogy ezek a szövetkezetek az ellenőrző közegek kérésére kötelesek bármily könyvkiadványt, aktát, levelezést vagy igazoló iratot a községi eljárással hitelesített román fordításban az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátani.

A szövetkezetek és a konverzió.

Az 56. § kiegészíti a korábbi törvény 223. §-át, amely a szövetkezetekre nézve speciális intézkedéseket tartalmazott a konverziós törvény 50. és 52. §-ában előírt egyezségi eljárásokra vonatkozólag. Ez a szakasz megengedi,

Legszebb imakönyvek:

Sándor: Katolikus ifjúsági imakönyv	60	„
Veres: Erdélyi imádságos könyv	70	„
Egy Lant, Imádságos és énekes könyv	80	„
P. Boros: Én Uram, én Istenem. Férfiak részére: Félvásznonkötésben	35	„
Egészvásznonkötésben	45	„
P. Boros: Mária légy anyám. Nők részére	55	„
Scheffler: Jézus Neked Elek. Gyermekek imakönyv	32	Lej

Kapható: könyvosztályunkban.

hogy, habár a bankokra és a takarékpénztárakra nézve, valamint minden más kereskedelmi társaságra vonatkozólag is a hitelezők köteendő egyezség határideje már lejárt, a szövetkezeteknek joguk van 1938. dec. 31-ig megkötni ezen egyezségeket, avagy a konverziós törvény 52. §-a alapján a kvóta megállapító bizottságot összehívni. Az 1935. április 20-iki hitelhelyreállításáról szóló törvény rendelkezéseivel ellentétben, ha valamelyik szövetkezet egyezségéhez megszerezte a hitelezők többségének hozzájárulását, ez az egyezség jogerőre emelkedik minden további formáság nélkül, ha ezt a ténnyt a szövetkezet igazgatósága jegyzőkönyvileg konstatálja s ezt a jegyzőkönyvet a Nemzeti Szövetkezeti Intézet ellenőre látalmazza.

A 71. § szerint a nemzetgazdasági minisztérium, vagy megbízottja, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet bármilyen határozatot hozhat, amellyel biztosítani kívánja a szövetkezetek igazgatóságainak és felügyelőbizottságainak helyes összetételét, a vezetőségi tagok méltányos renumerációját, a szövetkezetek szabályszerű könyvelését, valamint bármilyen más intézkedést, amellyel előmozdítja akármelyik szövetkezet helyes eredményes működését.

A 72. § szerint a tanítóképzőkben és a teológiai szemináriumokban az utolsó előtti esztendőben kötelező tantárgy lesz a szövetkezeti könyvelés, az utolsó évben pedig a szövetkezeti törvény ismertetése és a szövetkezetek helyes adminisztrálásával és vezetésével kapcsolatos mindennemű ismeret. Végül a törvény kimondja, hogy a korábbi törvényeknek mindenféle ellentétes intézkedése, főképpen pedig az 1938. február 5-iki királyi dekrétum is hatályon kívül helyeztetik. Az új törvény a régi-nye kiegészítésével, új beosztással és szakaszszámozással teljesen egészben közzé fog tételni a Hivatalos Lapban.

Felvéte't hirdet az Irgalmas-rend

A romániai Irgalmasrend felhívással fordul azon ifjakhoz, akik hajlandóságot éreznek magukban a szerzetesi életre és a betegápolással kapcsolatos munkára. A Rendbe csak azok vétettek fel, akik a 18-ik életévüket betöltötték, az állam nyelvet bírják és legalább 4 középiskolai végzettségük van. Erettségi bizonyítvánnyal folyamatok előnyben részesülnek.

A Rendbe lépni szándékozók sajátkezűleg megírt kérvényüket a következő okmányokkal szereljék fel: 1. Keresztlevél és születési bizonyítvány. 2. Allampolgársági bizonyítvány. 3. Bírálási bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány. 5. Az illetékes plébános, vagy hittanár ajánló levele zárt borítékban. 6. Erkölcsei bizonyítvány a világi hatóságtól. 7. Szülői beleegyezés és a szülők részéről kijelentése annak, hogy a rendbe lépő fiuktól a jövőben semmi néven nevezendő anyagi támogatást nem várnak. 8. Iskolai bizonyítvány. 9. Egy bizonylat arról, hogy a katonai előképzés (premilítár) kötelezettségének eleget tett. Az így felszerelt kérvények folyó évi augusztus hó 15-ig a romániai Irgalmasrend tartományi főnöksége címére, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27. küldendők.

Kelt Oradea, 1938. június hó 5.

A tartományi

Kis álmoskönyv

*

Nyár van.

Ilyenkor az ember jobban ráér olyan dolgokkal is foglalkozni, amelyekre máskor nem jut idő. Egyesek utazni mennek, mások nyaralnak, ismét mások szórakoznak, üdülnek. Nekem nincsen egy vasam se, én tehát csak álmodozni tudok. Az álom nem kerül pénzbe, közben az ember szórakozik, pihen is, csupán reggel keletlenül felkelni és bemenni a hivatalba. Én ugyanis arról álmodozom, hogy 16-cilinderes autómmal hosszabb túrára indultam el az Alpesebbe, aztán zörög a vekker s mehetek a Kisküke-utca 5. alá, körölni és a nagy melegben robotolni!

Bizony, ez baj!

Am oda se neki! Az irodában is lehet óvatosan a kettős könyv felé hajolni és ügyesen szundítani, hogy a főnök úr észre ne vegye, mert máris nagy hangon dörögni kezd:

— Hallja, maga Vironcsák! Kegyed korántsem Pókainé, de azért ébredhet álmaiból, különben mindjárt mérges leszek!

A főnök roppant morcos ember. És nem ért az álmokhoz.

Az álmokhoz az Álmoskönyv ért.

Ez a kis tarka füzet mondja meg, hogy mi a történelmi jelentősége annak, ha pénteken iccaka egy égerfán fellitter kakaót megittunk, miközben alattunk négy vérszomjas oroszlán jente a fogát, hogy felfaljon bennünket. Szerencsére és ez nem történt meg, amit Marinak köszönhetek. Ő ugyanis, mitsem tudva a fe-nevadakról, megkocogtatta a szobám ajtaját:

— Naccságos ur, tessén mán főkelni, mert elmúlt hét óra...

Mari kopogtat, én felriadok és az oroszlanok az égerfa alól eltűnnek.

Ez csak példa volt, de mondhatok mást is, Igy az Álmoskönyv magyarázza meg azt a rettenetes helyzetet is, amikor az ember csak esik, zuhan, szédítő sebességgel magasból, mialatt kiveri az izzadság, hogy jaj, mi lesz, ha összeütöközöm a földdel? ... De a földre zuhanva, mégsem törjük magunkat össze, hanem morogva visszamászunk az — ágyba!

Az Álmoskönyv megmondja, hogy mit jelent ez. Ezért én nem mondom meg.

Ugyancsak ő világosít fel bennünket arról, hogy a 13.131. számú sorsjegyet okvetlenül meg kell vennünk, mert holbiztosan kihuzzák. Valóban megveszem, ki is huzzák, de nem a román, hanem a brazilai sorsjátékon. Erről az Álmoskönyv nem tehet, ugyebár? Hja, miért nem születtem Délamerikában? Az érdekes füzetke megjósolja az álombeli fogfájásról, hogy nagy öröm áll a házhoz, ami valóra is válik, amikor a rossz fogat kihuzatjuk. Többé nem fáj. A fej. Mert a foghuzástó ezekután a fej kezd fájni...

Kitűnő dolog ez az Álmoskönyv! Elhatároztam és már itt bejelentem, hogy nyári szabadságom alatt határtalan buzgalommal és felkészültséggel Gyakorlati Álmoskönyvet fogok írni a szendergő és álomszuszék számára. Hát ezt vegye meg mindenki, mert ilyen még nem volt!

Nem akarok elébe vágni a nagy műnek, ezért most csupán a három leggyakrabban előforduló jelenség magyarázatára térek ki, amelyek majdnem mindig előfordulnak a horkoló emberiség éjszakai történetében. Ezek az álmok és hiteles értelmük a következő:

Toronyból leesni: nem jó.

Lúdhúst enni: jó.

Aki sokat álmodozik: az előbb-utóbb belebolondul.

Ez az utolsó megállapításom azonban, senkít se riasszon vissza szenzációsnak ígérkező Álmoskönyvem megvételétől, hiszen itt vagyok én is, aki immár három hónapja foglalkoztam Álmoskönyvekkel, még sincs semmi bajom. Nem fogtak el, nem vizsgálták meg az elmeállapotomat, szabadlábon járok...

Igaz, hogy idáig még nem olvashatták jelen írásomat sem!

Kinizsi Andor

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 40 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénzlári csekkszámának száma: 80.037-
Telefon: 12-27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Délnyugati szél, változó felhőzet, a meleg fokozódik. Helyenként déli táni zivatar.

A sajtó ellenőrző szerepe a közigazgatás felett. Bucuresti. Sajtó tud. Armand Calinescu utasítást adott a cenzurának, hogy ne akadályozza a központi, a községi és megyei közigazgatás menetére vonatkozó értesülések és magyarázatok közlését, mert hasznos dolog, hogy a sajtó tisztességes ellenőrzéssel hozzájáruljon a tökéletes közigazgatás biztosításához.

Lapunk legközelebbi száma, tekintettel Szent Péter és Szent Pál ünnepére, csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

JULIUS 1 ÉS OKTÓBER 1 KÖZÖTT HÁROM HÓNAPRA ÉRVÉNYES TURISTA ÚTLEVELET ÁLLITANAK KI CSEHSZLOVÁKIÁBA ÉS JUGOSZLÁVIÁBA. Bucurestiből jelentik: A Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia közli vasúti forgalom kölcsönös fejlesztésére kötött egyezmény értelmében a minisztertanács felhatalmazta a belügyminisztériumot, hogy 60 napra érvényes turista útleveleket adjanak Jugoszláviába és Csehszlovákiába minden évben július 1 és október 1 között. Ezek az útlevelek csak 300 leies idegenforgalmi bélyeggel látandók el. A kollektív útveleknél személyenként 300 lei fizetendő. Ezeket az útveleket a rendőrfőnökség állítja ki az idegenforgalmi hivatal véleményezése alapján.

A földművelésügyi miniszter adja hérbé ezután az összes vadászterületeket. Bucuresti. Sajtó tud. A hét folyamán rendelettörvény jelenik meg, amely szerint a községek és vagyonközösségek vadászterületeit a jövőben közvetlenül a földművelésügyi minisztérium fogja hérbé adni, de a hérszöveget egészben a községnek, illetve vagyonközösségnek juttatják. A rendelettörvény, amelytől helyi érdekek harát a vadászati fellendítését várják, még a héten életbelép.

Három külföldön élő román megfosztottak az állampolgárságuktól. Bucuresti. Sajtó tud. Ismeretes a rendelettörvény, amely arról intézkedik, hogy a külföldön élő románok román honosságát a minisztertanács határozattal megvonható, ha ezek olyan cselekményeket követnek el, amelyek következménye az ország belső rendjének megzavarása lehet, vagy ha megszegik az állam iránti hűség kötelezettségét, vagy akár csak megkönnyítik az állam elleni ellenséges propagandát. E rendelet törvény alapján a kormány elhatározta, hogy megvonja néhány külföldön tartózkodó román állampolgár honosságát. E célból minisztertanács jégzőkönyv készült, amelyet kedden állították az összes szükséges aláírással a szóbanforgó személyekre vonatkozólag. A „Timpul” úgy értesült, hogy az egyik Schachtner volt párizsi román sajtóattasé, a másik Dragulescu, a harmadik pedig — írja a Timpul — egy ismeretbő személyiség, volt diplomata, aki egy idő óta távol él az országtól. A minisztertanács határozatot rövideken közli a hivatalos lapban és azonnal hatályba lép.

AZ ORADEAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG szerdán, június 29-én délután 5 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlését a Katolikus Kör helyiségében. Tagokat s a híveket minél nagyobb számban szívesen látja a rendezőség.

TÓTH TIHAMÉR, A VILÁGHIRŰ RÁDIÓSZÓNOK PÜSPÖKKÉ SZENTELÉSE. Péter és Pál ünnepén szenteli püspökké Serebi Jusztinian bíboros-hercegprímás, a budapesti egyetemi templomban dr. Tóth Tihamért, a világhírű rádiószónokot. A püspökké szentelés szertartásánál dr. Rott Nándor, veszprémi és dr. Hanauer István váci püspökök segítkeznek. Tóth Tihamér drt egyébként — mint már jelentettük — oldiai püspöki címmel, a veszprémi püspök coadjutorává nevezték ki, utódlási joggal. A püspökké szentelés alkalmából a Magyar Lapok szerkesztősége üdvözlétét és szerencsekívánatát küldte Tóth Tihamérnak, a nagy rádiószónoknak, aki a Magyar Lapok üdvözlétére a következőkben válaszolt: „A lekötelezően szíves és figyelmes üdvözlősorokért őszinte köszönetét fejezi ki, meleg üdvözlétei: Tóth Tihamér.”

Hárommillió lei alaptőkével új gyárvállalat alakult Satumaren. Sajtó tud. Satumaren, a Ferrestreu allomás közelében „Uzinele Metal Union S. A.” néven új gyárvállalat alakult, amelynek részvénytőkéje hárommillió lei. A gyár főleg fűrészborgó berendezések előállításával fog foglalkozni. Az igazgatóság most tartotta meg alakuló ülését. A gyár a munkát már megkezdte, mivel azonban a gépek felszerelését még nem fejezték be, egyelőre csak tizenöt szakmunkást foglalkoztatnak.

Óriási tűz pusztított a clujmegyei Morlec községben. Clujról jelentik: Hétfőn délután Morlec községben tűz ütött ki. A tűz olyan veszedelmesnek bizonyult, hogy a község vezetősége kénytelen volt a cluj-i tűzoltóságot is segítségül hívni s a szomszédos Huedin község tűzoltósága is a megriadt lakosság segítségére sietett. Mire a cluj-i tűzoltóság a helyszínre érkezett, 18 ház már lángokban állott. A tüzet egy négyéves fiúcska okozta, aki gyufával egy szalmakazal közelében játszadozott. Emberéletben szerencsére nem esett kár, sőt a leégett istállók állatait is sikerült megmenteni. A kár 8 millió lei, amelyet hír szerint a belügyminisztérium megtérít. A lángokat a késő esti órákig nem sikerült elfojtani.

Mátészalka gyászban van... Mátészalkáról jelentik: Gergely János marhahajcsár az elmúlt éjszaka bekopogtatott egy özvegyasszony házába, hogy szállást kérjen. Az özvegyasszony az éjszakai látogatótól megrémülve, felrohant a padlásra és segítségért kiáltott. A szomszédok ásókkal, vasvillákkal rohantak segítségére s a szerencsétlen, mísem sejtő Gergelyt agyonverték. Holttestét az országot árkaiba dobták. A csendőrség több embert letartóztatott.

Szerdán délelőtt temetik el Nosz Gusztávot

Hétfőn reggel fél 6 órakor Oradean. Pleoneri utcai lakásán 78 éves korában meghalt Nosz Gusztáv nyugalmazott tanár. Nosz Gusztáv Iglon született s mint a magyar és német nyelv tanára került 1909-ben Oradeára, az állami főreáliskolához. A kiváló képzettségű középiskolai tanár nem csupán tanuló, de a város társadalma előtt is jelentős rokonszenvenek örvendett. Tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki; éveken át titkára volt a Szigligeti Társaságnak s több ízben megnyerte a Társaság irodalomtörténeti pályadíját. A Szigligeti Társaság legutóbbi ülésén eredményes munkásságának jutalmaként örökös tagjaul választotta. Az utolsó két évtizedben a református leányképződében, valamint a fa- és fémipariskolában tanított, míg betegeskedése miatt nyugodalomba kellett vonulnia. Négy évvel ezelőtt szívgyengeség támadta meg, ami ágyba döntötte s végül is halálhoz vezetett. Gyászolja három gyermeke, dr. Malisz Gézáné Nosz Ilonka (Kikinda, Jugoszlávia), Nosz Géza gyógyszerész (Dévaványa) és Nosz Andor, az Andrenyi-cég főkönyvelője, továbbá számos tanítványa, akik hálás szeretettel emlékeznek meg szeretett tanárukról.

Szerdán délelőtt 11 órakor temetik el a Rulikovszky-temető kápolnájából, pár év előtt elhunyt felesége síriá mellé.

Két gyilkos megszökött a brasovi fegyházból. Brasov. Sajtó tud. A brasovi fegyház elítélteji hétfőn este hazatérőben voltak a mezei munkából, midőn három rab futásnak eredt. Az örök megállásra szólították fel őket majd fegyverüket használták. A lövések következtében az egyik szökni próbáló elítélte, Plesza Petru súlyosan megsebesült, úgyhogy kórházba kellett szállítani. A másik kettő: Ciorac Sandu és Barbu Nicolae azonban, — akik mindketten gyilkosságért lettek elítélve — elmenekült és a Cenket borító erdőszégekben húzódtak meg. A hír vétele után a rendőrség a fegyház őreivel együttesen erélyes nyomozást kezdett a megszökött gyilkosok kézrekerítése érdekében, az erdőben megbuvó elítélteket azonban eddig még nem sikerült felkutatni.

Hosszu pereskedés után több évszázados jog gyakorlását ismerte el a tábla a ferencesek javára Tg-Mures. Sajtó tud. Rendkívül érdekes ügyben hozott döntést a tg-muresi tábla, mely ítéletével egyben egy több évszázados jogot is elismert. A muresmegyei Fantanele községben már évszázadok óta malma működik a gróf Lázár családnak. A család ősei úgy rendelkeztek, hogy a malom szombatnap vándorjövendelmel teljes egészében a Călugăreni községben fennálló Szentferencrendi zárdának legyen, dezsma megváltás fejében. Ezt a megegyezést nem foglalták írásba, de a tábla irattárában levő okmányok bizonyítják, hogy a ferencendi barátok a vámszedési jogukat állandóan gyakorolták. Bár a grófok közül többen háborgatni akarták őket e jogok gyakorlásában sőt a dezsma fizetést is kerekén megtagadták, amint ez kitűnik abból az iratból is, amelyet 1833-ban János Czimír házfőnök intézett az akkori tulajdonos grófokhoz és az illetékes hatóságokhoz. A háborút követő földreform következtében azonban a malom kiesett a régi tulajdonosok kezéből s adásvételi szerződéssel 1925-ben eladták Wolf Viktor és felesége, dr. Lőte Lajos orvos (Targu-Mures) és dr. Lőte Jenő ügyvéd (Mercurea-Niraj) tulajdonosoknak, akik arra az álláspontra helyezkedtek, hogy mivel ők nem római katolikusok, nem adják a szombati vámot. A ferencendi rendház azért az odorheui törvényszéken pert indított az új tulajdonosok ellen. Miután itt évszázados jog gyakorlásáról van szó, a törvényszék kötelezte az új tulajdonosokat, hogy a telekkönyvben vezessék rá a malomra a barátoknak járó szolgalmi jogot s elmaradt „dezsma” fejében 70.785 lei kifizetését is megítélte. Végül fokon most a tábla teljes egészében helybenhagyta a törvényszék ítéletét s így a ferencendieknek jár a szombati napok váma dezsma fejében, mindaddig, amíg a malom fennáll.

Súlyos baleset ért egy brasovi bérkocsitulajdonost és leányát. Brasov. Sajtó tud. A Brasov melletti Codlea községben egy bérkocsi, a vele szembejövő járművel összeütközött. Az összeütközés következtében Szabó Árpád brasovi bérkocsi-tulajdonos súlyos belső sérüléseket szenvedett s leánya egyik szemén szintén olyan súlyosan megsérült, hogy fél szemére alighane meggyakul. A hatóság vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

* Felvétel a szalvatoriánus rendbe. A szalvatoriánus rend pályázatot hirdet olyanok számára, akik hivatást éreznek a szerzetes-papi életre. A rendtagok lelkipáztorkodással, missziók és lelki gyakorlatok tartásával foglalkoznak. A rendbe felvételnek olyan növendékek, akik a rendben kezdik a középiskolai tanulmányaikat, de még inkább olyanok, akik a középiskola bármely osztályát már elvégezték. Az intézetből gimnáziumba (I-VIII. osztály) járnak. A kérvényt a pályázók erre a címre küldjék: P. Provincial Salvatoriánus, Timișoara-Mehala, Parochia rom cat.

Zsigray Julianna:

Erzsébet királyné

Ennek a könyvnek minden oldala zengő líra és forró drámaiság. Pillanatig sem szűnik meg benne a feszültség, az érdekesség. Nincs egyetlen üres pillanata, egyetlen megindulás nélküli sora. Zsigray Julianna szeligmográfiához hasonlóan érzékeny írói beszélné, hősnőjében teljesen felolvad, megértő nőiesége, kultúrája és forró élő nyelve a páratlanul gazdag témából elbűvölő művet alkotott.

Ara díszkötésben 288 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

108 jelölt jelentkezett a satumarei érettségire. Saját tud. Az Eminescu liceumban hétfőn délután kezdődtek meg az írásbeli érettségi vizsgák. A bizottság, amelynek elnöke Sudeteanu cluji egyetemi tanár már leigazolta az érettségire jelentkezett növendékeket. Ez előtt a bizottság előtt vizsgázták Sighet, Baiamare és Satumare leány- és fiuliceumainak növendékeit, számszerűen összesen 108 növendék. A református fiú-főgimnáziumból hatan jelentkeztek vizsgára.

Tízéves találkozó. Értesitem osztálytársaimat, hogy akik az 1927-28. iskolai évben végeztek az odorheui római katolikus főgimnáziumban, 10 éves találkozókat folyó évi július 17-én, vasárnap tartjuk meg. Jelentkezések és szállásigénylések Jodál Lajos, Odorheiu, Odorheiu könyvnyomda r. t. címre küldendők.

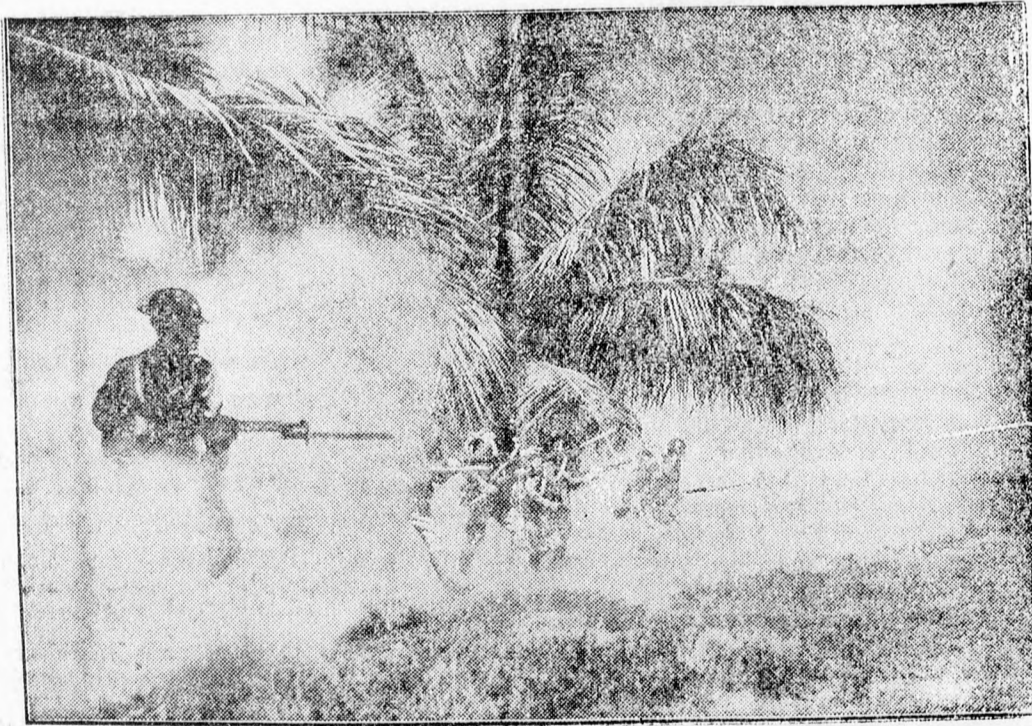
Sebesülésekkel végződött az iskolai kerti ünnepély. Bucuresii. Saját tud. A pitești ipari liceum kerti ünnepélyt rendezett, amelynek műsorán petárda puffantások is szerepeltek. 12 petárda kellő ártatlan módon sült el, de a 13-ik komoly robbanást okozott, köveket szórt a növendékekre és a résztvevő közönségre. Tíz gyerek és néhány néző megsebesült, akiket kórházba szállítottak.

Felüldíti testét a hűsítő lemosás, va ódi Dianával!

Nappal rádiót árult, éjjel betörni járt. Satumare. Saját tudósítónktól. Pár nappal ezelőtt ismeretlen tettesek behatoltak az Argus cég satumarei irodájának Mihai Pavel-utca 11. szám alatti üzletébe. A betörők a feltört ablakon keresztül hatoltak be az üzlethelyiségebe, ahonnan nagymennyiségű arut vittek magukkal. A rendőrségi nyomozás során hétfőn délelőtt letartóztatták Bleier Miklós büntetett előéletű fiatalembert és Olteanu Ioan lakatostanulót, akik beismerték, hogy a betörést ők követték el. Olteanu egy rádiót vitt a betörés előtti napon az üzletbe, ahol azt eladásra kínálta. Ez azonban csak ürügy volt, hogy a terepet kikémlelje. Éjjel a Bleier társaságában visszatért és elkövette a betörést. A lopott holmikat Pollák Mór Dragos Voda 9. szám alatt lakó orgazdnál értékesítették, mintegy 12 lejt kaptak érte. A rendőrség Pollákot szintén letartóztatta.

Véget ért a sighetii színi idény. Saját tud. Vasárnap este tartotta meg a Sigheten tartózkodó arad-satumarei magyar színtársulat bucsuelőadását. A színtársulat Sighetről Aradra megy, ahol szombaton a Julia című operettel nyitják meg a kéthónapos nyári színiidényt.

VILLÁM CSAPOTT A RÁDIÓBA. Sighet. Saját tud. A múlt nap nagy zivatar vonult keresztül Sighet felett. A zivatart heves villámcsapások követték. Egy villám becsapott Bota Gheorghe dr sighetii ügyvéd lakásába. A villám a rádióantennán keresztül hatolt be a lakásba és a rádiót összevolasztotta.

Hadgyakorlat a Panama-csatorna közelében. A Panama-csatorna közelében a szárföldi csapatok a hajórajjal együtt hadgyakorlatot tartanak, amelynek feladata megállapítani, hogy vajjon a csatorna védelme háború esetére kellőképpen biztosítva van-e. Képünkön zyalog-sági előnyomulás látható, gázfelhőbe borított terepen.

Zürichi zárlat. Párizs 12.15 egyenyed, London 21.62, Newyork 436.50, Brüsszel 74, Milánó 22.94, Amszterdam 241.50, Berlin 175.75, Prága 15.10, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Gyengül a satumare- és maramuresmegyei állatkivitel. Saját tud. Az északi országrész gazdáinak egyik fő jövedelmi forrása az állattenyésztés. A külföldi kereskedők először ezt a vidéket keresték fel s havonta közel száz darab faj-szarvasmarhát küldtek ki Olaszországba, Görögországba és Palesztinába. A kivitel az utóbbi időben jelentősen visszaesett, amit a politikai helyzet alakulásával magyaráznak. Olaszország felé az éri esett vissza az élőállatszállítás, mivel a kedvezőtlen időjárás miatt takarmányhiány van s a földművesek meglévő állataikat is levágják. Palesztina felé a zavarások rontják az üzletkötéseket. Görögországi kereskedők ma is szorgalmasan látogatják a satumaremegyei és a maramuresi vásárokat, ahol a régi megrendeléseket túlhatadó vásárlásokat eszközölnék.

BETÖRŐK ÉS RENDŐRÖK EJSZAKAI HARCA. Budapestről jelentik: Keddre virradó éjszaka a Nánási-ut 95. számú ház előtt *Retenyé* Imre és *Figura* Gyula rendőrőrmesterek kerékpáron éjszakai ellenőrzőútjukat végezték és ennek során két gyanúsán viselkedő férfit igazolásra szólítottak fel. Az illetők futásnak eredtek, a rendőrök pedig kerékpáron üldözőbe vették őket. Az egyik üldözőt több lövést adott le amit a rendőrök viszonzottak. Retenyét a mellén és torkán érték az üldözőtök golyói. Sebesülése nyomán összeesett, de még volt annyi ereje, hogy sípjába fújta és több rendőr jött segítségükre. Társa pedig ugyanakkor a mentőket hívta ki a sebesült Retenyéhez. A lövöldözöket ugyan nem tudták elfogni, de egy eldobott viaszkos-vászon tászkában bűnjelkeket és betörő-szerszámokat találtak. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a két emenékűt betörő kézrekerítése érdekében. Retenyé állapota válságos.

Százhuszadszor kísérelt meg öngyilkosságot. Satumare. Saját tud. Hétfőn délelőtt az összekötő vasúti híd környékén nagy riadalmat keltett, hogy egy szegényesen öltözött asszony a közeli tehervonat elé vetette magát. A mozdonyvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy a szerencsétlenség nem következett be. A mozdony közvetlen az öngyilkosjelölt mellett állott meg. A síneken fekvő asszonyt elhúzták a sínekről és átadták a rendőrségnek. Megállapították, hogy az öngyilkosjelöltet Szaniszlai Erzsébetnek hívják és már évek óta kéregetéssel keresi meg a mindennapiját. Szaniszlai Erzsébet neve hetenként legalább egyszer szerepelni szokott a lapok hírvivataiban, mert önfeledt pillanataiban rendszerint megpróbálja eldobni magától az életet. A halálnak már minden nemét kipróbálta. Többször felakasztotta magát, azonban még minden alkalommal tettét idejében észrevették és megmentették az élet számára. Hétfőn a vonattal próbálkozott, azonban most sem volt szerencséje. Szaniszlai Erzsébet a rendőrség kimutatása szerint százhuszadszor kísérelt meg öngyilkosságot. Valószínűleg a sighetii elmeógyógyintézetbe szállítják.

*** A magas vérnyomás és a vérkeringési zavarok kezelésénél** reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz sokszor nagyon jól tesz, mert a bélműködést csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és ezáltal igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

BEKULDOTT HIREK

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel felkéri a bádogos és vízvezetékészterelő szindikátus tagjait, hogy folyó hó 29-én szerdán este 8 és fél órakor a Saspatotában lévő helyiségünkben tartandó szakmai előadó és vitaestén, tekintettel a tárgyszerkezeti rendkívül érdekességére és fontosságára, okvetlenül sziveskedjenek megjelenni. Elnökség.

Hetvenötödik jubileumához érkezett a Brasovi Magyar Dalárda. Brasovból jelentik: Ebben az évben ünnepli meg fennállásának háromnegyedszázados fordulóját a Brasovi Magyar Dalárda. A Dalegylet 1863 április 26-án alakult s annak ellenére, hogy első éveit az abszolutizmus korára esnek, megindult a fejlődés útján s már 1884-85-ben több dalestét rendezett. A Dalárdából 1881-ben 27 tag kilépett s „Magyar Dalkör” néven új egyesületet alapított, amely három éven át versenyzett a „Dalárdával”, később azután sikerült létrehozni a békét és az egyesülést „Dalegylet” név alatt. A következő évben a dalárda már 10 alkalommal szerepelt s a szegedi országos versenyről ezüst serleget és ezüst babékoszorút hozott. Így érkezett el az 1913-as év az alakulás 50-ik évfordulójára, amelyet fényes ünnepség keretében ült meg az egylet és 170 oldalas emlékkönyvvel örökítette meg. A háború után az egyesület újra kezdte működését a református egyház hajlékában s 1920-ban hétszer adták elő az „Obsziszt” nagy siker mellett. Ezekben az években alakult ki az a gondolat, hogy az összes romániai dalárdákat egyesítsék s így brasovi kezdeményezésre alakult meg 1921-ben a Romániai Magyar Dalosszövetség. 1925-ben került Brasovba Willer József dr karnagy, aki sokiránva más elfoglaltsága ellenére is olyan színvonalra emelte a Dalárdát, hogy neve a határokon túl is eljutott. Ekvmsután nyerte el férfi, női és vegyeskara a sighetii oradeai és maramuresi országos dalosversenyen az első díjakat s két évvel ezelőtt meghívást kapott egy soproni nemzetközi versenyre is. Ma a Dalárda 77 női, 93 férfi és 24 pártoló tagja s 11 ki értékes működést Szabó Béni volt országgyűlési képviselő, ügyvezető elnökségével. Társelnökök: Józ György, alelnökök: Bernhardt Dező és Széle Béla, titkár a fiatal és ügybuzgó Sükösd Ernő, karnagy Willer József és Langyel L. Béla. A dalárda szerény keretek között üli meg 75 éves jubileumát. Az ünnepség napját még nem állapították meg, a rendezés azonban már megkezdte az előkészületeket az egyszerű, de annál bensőségesebb ünnepségre.

A sighetii Református Egyházi Énekkar hangversenye. Saját tud. Vasárnap este szépszámu közönség részvétele mellett ment vegbe a református liceum tornacsarnokában a Református Egyházi Énekkar hangversenye. A hangverseny műsorszámait tőkéletes művészi teljesítményt nyújtottak. Az elismerés Kelemen Ernő kerületi karnagyot illeti, aki rátermettségével utólrhetetlen teljesítményt fejtett ki. A műsor keretében színpadon került a „Buridán szamara” című egyfelvonásos, Baróthy Antal rendezésében. A darab szereplői legjavát adták tehetségüknek, még pedig: Kürthy Erzsébet, Heckmann Juci, Császár Manó, Baróthy Antal, Benedek Antal és Werner László, valamennyien tehetségük legjavát adták. Műsor után reggelig tartó tánc következett.

A Református Kör Énekkarának zászlóavató ünnep. Oradea. Saját tud. Művészi értékben is jelentős ünnepet ült vasárnap este a Református Kulturpalota dísztermében a Református Kör Énekkara új zászlójának felszentelése alkalmából. A fényben pompázó nagy terem teljesen megtelt, az egyház vezetősége részéről megjelentek dr. Imre Kálmán ker. főgondnok, Csernák Béla ker. főjegyző, dr. Szabó Lajos a dalosszövetség kerületi képviselője, családtagjaikkal. Nagy szeretettel fogadta a közönség dr. Bánáss László pápai kamarás, dalosszövetségi elnök megjelenését, akinek felejtethetetlen érdemei vannak e város muzikális életének fellendítése terén. Az ünnepség műsorát a Kálvín-kórus által előadott román choral vezette be. Vitályos Ilona karnagy hivott vezetése alatt a szépen árnyalt, stílusos előadás mély hatást keltett. Utána Csernák Béla esperes ünnepi beszéde következett. A színpadon festői csoportban voltak együtt az ünneplő dalosok, a közepén Csernák Béláné, aki a zászlóanyai tisztséget vállalta. E kedves ünnepi aktus után Jakab Gyula az énekkar titkára tartalmas jelentésben számolt be az új zászló megalakításának műveletéről. Az avatás ezzel véget ért és az ünneplő és a megjelent testvér-karok előadása következtek. Az ünnepséget, amelyet táncmultság követett, Nagy P. István elnök, Pázmány Ferenc ügyvezető alelnök, Bancsik János karnagy és Jakab Gyula titkár rendezték nagy körültekintéssel és méltó sikerrel.

Tartományi székhely lesz Oradea

Oradea. Saját tud. Ismeretes az a mozgalom, amelyet a város kulturális és gazdasági intézményeinek vezetői indítottak, hogy városunk tartományi székhelyet kapjon. Az a küldöttség, amely ennek érdekében közbenjár, a napokban jelent meg Miron Cristea pátriarka-miniszterelnök, valamint Calinescu belügyminiszter előtt. A miniszterelnök kijelentette a küldöttségnek, hogy rokonszenvesnek tartja a Crişul tartományi kerület felállítását és jogilag is helyesnek találja azt, hogy Oradea önálló kormányzósági székhely legyen. Calinescu belügyminiszter kulturális és nemzeti szempontból pártolja a küldöttség kérését, de a megoldásra vonatkozólag még nem tudott választ adni. Ugyanebben az időben járt Calinescu belügyminiszternél Gheorghe Bratianu, aki szintén a tizenegyedik kormányzóság oradeai székhellyel való felállítását mellett kardoskodott és ugyanaznap a „Timpul”-ban erre vonatkozólag cikket is írt. A küldöttségnek a miniszterelnök, valamint a belügyminiszternél történt közbenjárása tehát valószínűleg eredménnyel fog járni és valószínű, hogyha nem is állítják fel a tizenegyedik kormányzósági kerületet, kettéosztják a clujit és az aradit, úgy hogy Oradea mégis tartományi székhely lesz.

Feltűnő tehetségekről tanuskodik az oradeai Immaculata zárda gimnáziumi növendékeinek kézimunka kiállítása

Megkapóan izléses, dekoratív elrendezésben tárult szemünk elé az óriási termet betöltő kézimunkák tekintélyes tömege, amelyeket az intézet szorgalmaskezű növendékei készítettek.

A kézimunkát Luitgárdisz nővér tanárnő tanítja. A legkisebb horgoláson is meglátszik izléses és hozzáértő vezetése. Az első gimnáziumi kedves kis babakelengyéket, konyhagarnitúrákat és laposöltéses himzéseket készítettek. Különösen ügyesek: Farkas Klári, Csorba Babi, Dóme Edit kiállított terítői és himzései. Már is feltűnő tehetségről tanuskodnak Nagy Jolán és Luda Ilonka goblein párnái.

A II. osztályosok közül kiemelkednek Borsi Elvira finom szinezésű himzett ingei, goblein divanypárnái. Dicséretet érdemelnek: Buda Irén himzései, Aken Eva, Rittli Kati, Fränner Gusztó és Viktória Erzsébet goblein képei, netz terítői.

A III. gimnáziumi színes himzései és tüfeszései keltenek általános feltűnést. A sok közül különösen kitűnnek Sünger Györgyi milliő terítője, finom szinezésű laposöltésű himzései és Török Etus finom himzésű zsurabrosza és szalvétái. Gyönyörű toledo és tenerifa munkát készítettek: Takács Böske, Alföldi Piroksa, Killner Gizi és Tomaschitz Aliz. Dicséretet érdemelnek még Zalder Kati, Topolowszky Vera, Szésvolt Ilonka és Melaga Juliska hajszálfinom horgolásai.

A IV. osztály kiállítása a legszembevetőbb. Dicséretes munkát végeztek az elmúlt tanév alatt. Izléses kelimpárnákat, goblein szőnyegeket és falvédőket készítettek. Külön-külön dicséretes munkát állított ki: Pallog Ibolya, Reteg Lili, Szabó Erzsike és Reteg Ilonka. Ozimok Gizi himzései, Wallner Erzsike gyönyörű goblein párnái és Fodor Ilonka tenerifa és netz terítői rendkívüli tehetségről tanuskodnak. Szorgalmukkal és kézügyességükkel, izlésükkel úgy a tanárnők, mint az érdeklődők elismerését méltán kiérdemelték. Külön említést érdemelnek Sarkadi Vali hajszálfinom filé és netz terítői és gyönyörű csipkeverése. (V. Gy.)

Dr. Nyisztor Zoltán
**Mandarinok,
Kulik és
Misszionárusok!**

Utleírás

Ara: 180 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Szines posta

SZALONNASZELETEKET NE HASZNÁLJUNK OLVASÓJELNEK!

Londonból jelentik: Easleigh (Hants-hire megye) város közkönyvtárában a következő hirdetményt függesztették ki: „Kérjük t. olvasóinkat, ne használjanak szalonnaszéleteket vagy füstölt heringet olvasójelnek, mert tavaly 1500 zsrpeccéses könyvet kellett kieserelnünk.”

ÉLETMENTŐ CIGARETTATÁRCA.

New Yorkból jelentik: Cleveland egyik elhagyott utcáján Frank Kulltzkyt két fegyveres rabló támadta meg és az egyik elsütötte pisztolyát. Az áldozat heves ütést érzett a szíve táján és összerogyott, a rablók pedig zsákmányukkal elfutottak. Kuletzki a földről feltápáskodva, lakására támaszkodott. Holtrémült családja körébe szállította, ahol az orvosok csak jelentéktelen zuzódást találtak a mellén. A golyót ugyanis felfogta cigarettafőcsője.

KOCSI ÉS LOVAK MARADVÁNYAI EGY ETRUSZK SIRBOLTBAN.

Rómából jelentik: Az északolaszországi Rovigoban már hosszabb idő óta ásások folynak s azok során több érdekes etruszk lelet került elő. Legutóbb egy hatalmas etruszk sírboltba bukkantak és igen értékes ékszereket találtak benne. A sírbolt mellett egy etruszk kocsi maradványai kerültek elő, amelyet nyilván gazdáival együtt temettek el. A kocsi elé fogva meglettek a két ló maradványait is.

NYOLCVANMILLIÓ DOLLÁRT KÖLTÖTTEK TAVALY AMERIKÁBAN BOROTVÁLKOZÁSRA.

New Yorkból jelentik: A Lyvesült Államok lakossága a washingtoni kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint 1937-ben nyolcvanmillió dollárt költött borotválkozásra. És pedig tízmillió dollárt borotvákra és csészekre. Ötvenmillió dollárt penzékre és húszmillió dollárt szappanra, krémekre és hasonló kellékekre.

RÖVID MUNKADÓT! NAGY FIZETÉST!

Clevelandből jelentik: Az ottani lapokban a következő álláskereső hirdetés jelent meg: „Fiatal, megbízható, lusta, nembecsületes férfi nem vágyódik állás után, de szükség van a keresetre, legszívesebben igazgatóhelyettes, személyes tanácsadó, vagy hasonló lenne, rövid munkaidőt, nagy fizetést kíván.” Néhány órával a furcsa hirdetés megjelenése után hetvenhat ajánlat érkezett a hirdetés jellegére azzal, hogy aki ennyire szemtelen, annak nyilván nagy hasznát lehet venni. A névtelen hirdető kijelentette, hogy előzőleg az összes munkahelyező írodák azzal utasították el, hogy a jelenlegi üzleti pangás idején nincs semmi kilátás az elhelyezkedésre.

A HADIBÁZIS MIATT.

Canberrából jelentik: Nagy felháborodást keltett Ausztráliában az a körülmény, hogy az amerikaiak „háborús készülődések miatt” elutasították egy holland—angol—ausztriai légi forgalmi vállalat kérését, engedjék meg, hogy Hawai-szigetén összekötő állomást létesíthessen. A társaság célja ugyanis egy új vonal felállítása volt Vancouver és Sidney között. Később ez a járat Új-Zélandot és Tasmaniát is érintette volna. Teherjáratról volt szó, az ausztráliai gyapjú gyors szállításáról Amerikába és Angliába. A Hawai-szigetek adminisztratív hatóságai az engedély kiadását azzal tagadták meg, hogy a szigeteken kiépített hadibázis felett nem engedhetnek idegen gépeket elszállni. Ilyen címen Japán kérését már négy ízben tagadták meg. Ausztrália most más szívet keres ki magának, hogy a járatot megindíthassa.

MEGÖLTTE A HORGÁSZT A HALÁSZZSÁKMÁNY.

Londonból jelentik: Littlehampton város mellett H. France halással különös eset történt: nem ő fogott halat a tengerből, hanem a hal rántotta be horgával együtt a vízbe. Francnak sikerült kiúsznia a partra. Tragikusan végződött Winiki József newplymouthi (Új Zéland) lakos halászkalandja, akit halászsákmánya megölt. Holtan találták a tengerparton, míg horgán hatalmas hal vergődött. Winiki szívhajos volt és nyilván a vergődő hallal folytatott küzdelem izgalma ölte meg.

A „HAZAÁRULÓ” KESZTYŰ.

Moszkvából jelentik: A cseka őthavi lázas nyomozás után világot derített a híres „kesztyűperre.” A vádlottat, egy Garajova nevű csinos fiatal leányt a „Komszomolskaya Pravda” ifjúsági lap alkalmazottját, a szovjet legfelső tanácsának ülése alkalmával a karzaton tartóztatták le a cseka titkos rendőrei. A fiatal leány fnom glacé-kesztyűjével vonta magára a cseka gyanúját és miután Szovjet-Oroszországban nem kapható ilyen fényűzési cikk, a vörös ügyesség megállapította, hogy a gyanúsított „a proletárság külföldi ellenségeivel cimbord” és tőlük kapta megvesztegetésül az ellenállhatatlan kesztyűt. Garajovát, családját és összes barátait kizárták a kommunista párt tagjai közül és szüleit hónapokon át faggatták. Végre most a vádlott anyjának sikerült bebizonyítania, hogy a „hazaáruló” kesztyűt ő kapta még 1916-ban, azóta használatlanul őrizte és félévvel ezelőtt leányának adta születésnapjára. Garajovát ennek alapján szabaddá helyezték.

A SZERENCSES FALU NEM TUDTA, HOGY MIRE KÖLTSE AZ ÖRÖKSÉGET.

Londonból jelentik: O'Hallovan Márton, a kilkenmegyei Grane falu nemrég elhunyt lelkésze, vagyonát a községe hagyta. A váratlan örökség nagy zavarba hozta a falubelieket, mert nem tudták, mire költsek a pénzt. Granának, amelyet „szerencsés falunak” neveznek, vannak sportpályái, játszótérei, könyvtára, klubja és nincsenek szegényei, akiket segíteni lehetne. Hosszú tanácskozás után az egész lakosság, a katolikusok ugyanúgy, mint a protestánsok elhatározták, hogy az örökséget az új lelkésznek adják a templom és paplak tatarozására. A dublini törvényesek jóváhagyta a döntést.

ILLEMISKOLÁT NYITNAK A HINDU RENDŐRÖK SZÁMÁRA.

Bombayból jelentik: Sind indiai állam törvényhozótestülete törvényjavaslatot fogadott el, amely előírja, hogy a tartomány összes városainak rendőrségét, elsősorban a közlekedési rendőroket, síma modorra és udvariasságra oktassák ki. A törvény végrehajtása céljából Karachiban „illemiskolát” nyitnak a rendőroek számára.

NEM JÓ, HA AZ EMBER FEJÉRE KÓKUSZDIÓ ESIK.

Badh Ronno oparói (Tubuai-szigetek) benszültött fejére hónapokkal ezelőtt egy teljesen érett, jókorasú kókuszdió esett. A súlyosan sérült ember két nap múlva felkelt betegágyából és tengerész lévén, hajóra szállt, elutazott Madden-szigetere, ahol munkát vállalt. Egy napon anélkül, hogy a betegség legcsekélyebb nyomát lehetett volna észrevenni rajta, ámokfutást rendezett és egymásután négy embert ütött le egy nehéz vasrúddal. A benszültöttest jelölték s testét megmutatták az orvosnak, aki megállapította, hogy a kókuszdió-estéből kifolyóan Ronna agyában lassú lefolyású elváltozások mentek végbe s ezek végül is a teljes megtébolvodáshoz vezettek.

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadóhivatalunkban kaphatók.

LEGUJABB

Bombamentes külön kikötők Spanyolországban a nem katonai szállítmányu hajók részére

Franco tábornok ajánlata az angol hajók biztosítására

Londonból jelentik: A „Times” külön tudósítója nyilatkozatot közöl Franco tábornoktól. Nyilatkozatában Franco tábornok többek között kijelentette, hogy a kikötők bombázásánál előálló veszélyt csak úgy lehetne elkerülni, ha külön kikötőt választanak ki, mely kizárólag a nemkatonai áruforgalom lebonyolítására szolgálna, s mely aztán semleges megfigyelés alatt állana. A nemzetiek nem választják ki tervszerűen az angol hajókat, ez nem is lehetséges, mert a repülőgépek

a léghárító ütegek támadása alatt kénytelenek 3—4 ezer méter magasságból dobni bombáikat: tehát lehetetlen megállapítani, hogy a támadási övben lévő hajók milyen nemzetiségűek. A kikötőket minden háboruban katonai célpontoknak tekintették és ez különösen képpen áll a mostani háborúra, mert a fegyverszállítás nagyrésze a tengeren bonyolódik le. A barcelonai kormány semmit sem tesz tekintetben, hogy a katonai célpontok közeléből eltávolítsák a polgári lakosságot.

A „tenger hete” Lengyelországban

Tüntetés a lengyel gyarmati igények mellett
Országos gyűjtés a lengyel hadi flottára

Varsóból jelentik: Vasárnap nyitották meg Varsóban és egész Lengyelországban a „tenger hetét”, amelynek célja kifejezésre juttatni Lengyelország gyarmati követeléseit és alapot gyűjteni az újonnan kiépítendő lengyel tengeri flotta számára. A lengyel gyarmati követelések ébrentartására külön liga alakult, több száz ezer taggal. A házakat és középületeket a liga olyan transzparensekkel díszítette fel, melyek

hajókat ábrázolnak. A főbb tereken árboerudakat állítottak fel a lengyel tengerészeti lobogóval díszítve. Az árboerudak alatt díszörségek állnak.

A lengyel flotta-építési mozgalomra vall az is, hogy Lengyelország nemrég flottaegyezményt kötött Angliával és a két kormány kötelezte magát, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást megépítendő hajóik tonnatartalmáról.

Benes csehszlovák köztársasági elnök szeptemberben hivatalos látogatást tesz Párisban

Ugyanakkor leplezik le a franciák oldalán elesett cseh katonák hősi emlékművét

Párizsból jelentik: Párizsban szeptember havában várják Benes köztársasági elnököt hivatalos látogatásra. A látogatásra hivatalos alkalom az, hogy akkor leplezik le a francia fővárosban azoknak a cseh katonáknak a hősi emlék-jelét, akik a világháborúban a franciák oldalán estek el. A francia kormány nagyszabású ünnepségeket készít elő a cseh köztársasági elnök fogadtatására.

A csehszlovák sajtó előkészíti a közvéleményt az állam teljes átépítésére.

Prágából jelentik: A cseh sajtó előkészíti a közvéleményt a várható nagy átalakulásra. A Pravo Lidu szerint az állam teljes átépítésére kerül sor és Csehszlovákia valamennyi nem-

zetiségének állama lesz, de szilárdan összefogja majd önmagában népeit. A Venkov szerint le kell mondani arról, hogy amit örökre változhatatlannak hittek. Az egész nemzet gondolkodásának meg kell változnia, mert az államot teljesen át kell építeni.

Csehország képvisellete a jugoszláviai szokol-ünnepségeken.

Laibachból jelentik: Sramek, csehszlovák unifikációs miniszter Laibachba érkezett. Ő képviseli a prágai kormányt a laibachi szokol-ünnepségeken.

Németország elismeri az angliai osztrák kölcsönt

Együttal nagyszabású átalakítások lesznek az angol-német áruforgalmi és kölcsönvetési rendszerben

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” diplomáciai levelezője szerint rövidesen várható a megegyezés Anglia és Németország között gazdasági kérdésekben. A nemsokára kiadandó hivatalos közlemény közölni fogja, hogy:

1. Németország felelősséget vállal az osztrák állami kölcsönért.
2. A két ország közötti kereskedelmet közös megegyezéssel új alapokra fektetik.
3. A Dawes és Young kölcsönök kamatait megváltoztatják. Ez utóbbihoz a kötvénytulajdonosok hozzájárulása is szükséges.

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
V LAGMODSZERE

Tanujunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irta: Dr Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megelőzésére, szövegjegyzék és a feladványok megfigyelésével, dr Ernst Häckel tanár már imert és közkezdett módszere szerint feldolgozva és összeállítva, A kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítékai az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban füve 215 le

Kapható: könyvosztályunknál.

Ártárhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

Kiadó

központban 2 egymásba nyíló utcai földszintes elegánsan butorozott külön bejárattal szoba, fürdőszoba és esetleg konyha használattal, kertés magánházban. — Oradea, Str. Delavrancea 31. szám.

Szoba,

konyha, előszobás lakás kiadó. — Bodnár, Oradea, Str. Tache J. nescu 45. szám.

2 szobás

komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Oradea, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Párinte D. a. 7. szám.

Két

utcai szobas, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Muresanu 14.

2 szobás

előszobás lakás az E. nalra kiadó. Oradea, Str. Barteri 5. szám. (Colonia Porany.)

Központban

udvari parkettás szoba és konyhaból álló lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Str. Moldova 2.

Egyszobas,

konyha, előszoba kiadó július 1-re. Oradea Str. Oltenia 8. szám.

Magános

hölgyek részére butorozott vagy udvari szoba utcaj és udvari szoba kiadó. Cim: Oradea Str. Orfelinatului 4.

Három- és kétszobás fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Érdeklődni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Adás-vétel

Hangverseny zongora eladó. Oradea, Str. Bra-tianu 27. szám.

Eladó

a Kertvárosban, Oradea Str. Szt. Josif No. 20. alatti villaszerű magánház 1000 m² méter telekkel 150.000 leiert. Feleár rajta maradhat. Ugyanott eladó egy kis Singer varrógép is.

Egy

jókarban levő Singet varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.

Veszek

aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbst ékszer-áruház, Bulevar, Bulevar Regele Ferdinand 3.

Zongora,

rövid, keresztthuros, bécsi gyártmányú, olcsón eladó. Cim: Oradea, Str. Petőfi 10.

Alkalmazás

Nevelőt

keresek, finom lelkű uriembert, fiam mellé, egész napi foglaltsággal. „Állandó állás és biztos megélhetés” jellegre a kiadóba.

Hilánfélle

Elveszett

vasárnap délután egy fehér pincsi porázzal „Piczi” névre hallgat. Nyomravezető jutalom-ban részesül. Oradea, Európa-szálloda, Bulevar Regele Ferdinand 6.

PUHA CLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

szedő a Szent László-nyomda Rt. körfergőgépét Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Ujdonság!

Ujdonság!

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasóközönség asztaláról.

Ára: 40 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.